

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Czechosłowacja była jedna

Rozmawianie wielu polityków lubi opierać się na analogiach. Gdy padły pierwsze strzały i pierwszy zabici w incydentach czesko-niemieckich w Sudetach, mówiło się o Serajewie. Okazało się, że nie każdy naród jest taki skory do walki, jak Serbowie. Politycy, szukający podobieństw, zawiedli się.

Ale doświadczenie na nie się nie zdało. Teraz szuka się znowu jakiejś nowej „Czechosłowacji“, nowych Sudetów. Jedni „Czechosłowację“ chcą widzieć w Polsce, a rolę Niemców sudeckich chętnie by oddali Ukraińcom. Druzy Sudetami nazywają Kłajpedę. Ruś Zakarpacka wreszcie staje się przedmiotem porównania sięgającego dalej w głąb dziejów i nieraz jest nazywana ukraińskim Piemoutem.

Na tle tej manii szukania podobieństw, która po przeniesieniu z zagranicy (Francji, Rosji i innych państw nam niechętnych) na teren Polski staje się zwykłym defetyzmem, bardzo dodatnio odbija myśl przewoźnika wczorajszego z brania dyskusyjnego klubu „Zespolenie“ w Wilnie.

Na tle referatu p. Aleksandra Bocheńskiego, pt. „Sprawa ukraińska i Ruś Zakarpacka“, rozwinęła się bardzo ciekawa i ożywiona dyskusja, z której wynikł wniosek bardzo jasny, doskonale uwypuklony w końcowym przemówieniu referenta w odpowiedzi na głosy dyskutantów.

Czechosłowacja była jedna. Więcej Czechosłowacji na drodze przyszłej ekspansji niemieckiej nie ma. Tylko ludzie całkowicie pozbawieni realizmu politycznego mogliby przypuszczać, że taką nową Czechosłowacją dla Niemiec mogłoby się stać czy to Polska czy Litwa.

Cała historia obu narodów temu przeczy. Leży bowiem w naturze i Litwinów i Polaków stawianie oporu przedzwojennemu bez względu na obrachunek wzajemnych sił. Wynika to z tego, że odnośnie przynajmniej pewnych zagadnień — takich, jak niepodległość lub niewola — żaden realizm nie jest w stanie powstrzymać naszego pragnienia wolności.

Pozornie wygląda to nieliczenie się z siłami na brak realizmu. W istocie jednak pragnienie utrzymania wolności i stopień tego pragnienia są to potęgi zupełnie realne. Nie ulega wątpliwości, że zdają sobie z tego sprawę najlepiej właśnie byli nasi zaborcy. Dlatego nie możemy ani chwili przypuszczać, aby się z tą siłą całkowitem realnie nie liczyli. Liczą się z nią napewno. Nie tylko się liczą, ale uważają ją za moment decydujący w ich obecnej polityce względem Polski.

Po włączeniu Austrii i Sudetów do wielkich Niemiec, gdy niemal o dzień coraz to w innym miejscu na szpaltach pism są zestawiane cyfry: 80-milionowe Niemcy i 35-milionowa Polska, gdy się mówi o tym, że Niemcy mijają nas z południa aby tamtędy dotrzeć na Ukrainę i uczynić z niej swoją kolonię, że wyciągają ręce ku Kłajpedzie — a więc jak gdyby otaczają nas, tak jak otoczyli Czechi — nie dajmy się uwieść łatwiznie tego niezbędny zaszczepionego porównania.

Wierzmy, że gdy będziemy chcieli jakiejś pozycji, czy na północy czy na południu, obronić przy pełnym zdecydowaniu się na wszystko, Niemcy będą musiały ustąpić. Ustąpić albo pogrzebać raz na zawsze swoje sny o światowej potędze.

Nie jesteśmy dość silni, aby ich zwyciężyć, ale walcząc z nimi taktycznie osłabiali, że to na pewno, przynajmniej dziś, nie leży w ich interesie.

Jest to fakt oczywisty, który warto sobie zawsze najprzód uświadomić zanim się zaczyna myśleć o różnych możliwościach naszej polityki zagranicznej.

Piotr Lemiesz.

„Możemy być pewni...“

Znamienne oświadczenie premiera Wielkiej Brytanii

LONDYN, (Pat). Na prywatnym śniadaniu, wydanym w Izbie Gmin przez b. lorda-majora city londyńskiej a obecnego posła konserwatywnego sir George'a Broadbridge na cześć znanego bankiera city londyńskiej, lorda Bicester'a, przemawiał w odpowiedzi na toast na swoją cześć premier Chamberlain, który wygłosił

następujący znamienny ustęp:

„Możemy być pewni, że gdy niemieccy mężowie stanu — przez co nie chcę powiedzieć, że naród niemiecki — zastanawiają się nad możliwymi skutkami konfliktu, o ileby w ogóle konflikt między W. Brytanią a Niemcami powstał, myślą nie tylko pod kątem widzenia zbrojeń brytyj-

skich, lecz również pod kątem widzenia wielkich finansowych zasobów W. Brytanii, które w wojnie długotrwałej okazać się mogą czynnikiem decydującym.

Jesteśmy tego stale świadomi, a świadomość ta, pewny tego jestem, wywiera wielki wpływ na utrzymanie pokoju świata“.

Prezydent Smetona o sytuacji i polityce Litwy

KOWNO, (Pat). W przemówieniu wygłoszonym po złożeniu przysięgi z okazji ponownego obioru, prezydent Republiki Litewskiej Smetona wskazał, że po ostatnich zmianach w Europie środkowej powstały nowe czynniki potęgi i nowe prawo międzynarodowe, a także nowe metody.

Prezydent Smetona pesymistycznie ocenia obecną sytuację międzynarodową, wskazując, że „pokoju jest zagrożony, pomimo wysiłków, by go utrzymać. Stosunki kulturalne pomiędzy państwami osłabły, zaś innego rodzaju troski przykuwają uwagę. Handel jest utrudniony z powodu zaniku zaufania. Granice państw są silnie strzeżone, aby nie dopuścić do penetracji prądów, mogących spowodować zamieszki wewnętrzne“.

Prezydent Smetona wyraził się, że „małe państwa, pragnące zachować niepodległość winny być bardzo ostrożne. W Litwie rozległy się głosy, zarzucające rządowi, że nie spowodował wejścia Litwy w orbitę wielkiej polityki, tak aby potężni sprzymierzeńcy gwarantowali jej bezpieczeństwo. Obecnie głosy te twierdziłyby inaczej po przykładzie Europy Środkowej, wykazującym, jak wielkim niebezpieczeństwem jest dla małych państw wiązanie się z wielkimi“.

Prezydent Smetona wskazał dalej, że Litwa dziś powinna prowadzić politykę realistyczną, uzależniając swe decyzje bardziej, niż uprzednio od

najbliższych okoliczności, dbając o stosunki ze swymi i bezpośrednimi sąsiadami, z którymi ma najwięcej wspólnych spraw.

Co się tyczy Niemiec, to prezydent Smetona podkreślił, że granica litewsko-niemiecka oddawna została ustalona na zasadzie wzajemnego układu i że Litwa powinna utrzymywać z Niemcami dobre stosunki. W stosunkach tych wiele miejsca zajmują sprawy kłajpedzkie. Litwa powinna szczególnie dbać o to, aby statut autonomiczny był ściśle przestrzegany.

Mówiąc o stosunkach z Polską, prezydent Smetona oświadczył: „po

ustaleniu stosunków dyplomatycznych z Polską zawarto, jak wiadomo wiele układów. Obecnie prowadzone są rokowania handlowe, które, jak należy mieć nadzieję, zakończą się pomyślnie.

Stosunki litewsko-lotewskie mówca określił jako doskonałe.

Pozostałą część przemówienia prezydent Smetona poświęcił sprawom wewnętrznym, nawołując społeczeństwo litewskie do konsolidacji, zaznaczając, że silny rząd i konsolidacja wewnętrzna podnoszą ciężar gatunkowy mniejszych państw w oczach zagranicy.

Niemcy w Kłajpedzie

otrzyma 25 mandatów Litwini 4

KOWNO, (Pat). Według nieoficjalnych obliczeń podczas niedzielnych wyborów do Sejmiku Kłajpedzkiego Niemcy uzyskali 87,1 procent głosów,

zaś Litwini 12,8 proc. głosów.

W nowym Sejmiku Niemcy mają otrzymać 25 mandatów, zaś Litwini 4.

Gen. Franco przygotowuje wielką ofensywę

LIZBONA, (PAT). Hiszpańskie władze powstańcze otaczają wielką tajemnicą przygotowania do mającej się wkrótce rozpocząć wielkiej ofensywy.

Granica hiszpańsko-portugalska zam-

knięta jest od 7 grudnia i przekraczać ją mogą jedynie osoby, zaopatrzone w paszporty dyplomatyczne.

Hiszpańskie dzienniki powstańcze nie dochodzą już od dłuższego czasu do Portugalii.

WALENCJA, (PAT). Nadeszły tu wiadomości o poważnych przegrupowaniach wojsk gen. Franco oraz zamierzonym natarciu tych wojsk jednocześnie w Katalonii i Estramadurze.

Jak sądzą w Walencji i Barcelonie, główne uderzenie wojsk gen. Franco pójdzie w kierunku Katalonii, podczas gdy działania na froncie Estramadury będą miały charakter demonstracji, mającej na celu związanie części wojsk republikańskich.

Min. Rzeszy Frank w Warszawie

WARSZAWA, (Pat). O godz. 16.50 przybył do Warszawy minister sprawiedliwości Rzeszy dr Frank.

WARSZAWA, (Pat). O godz. 18 w Pałacu Staszica odbyło się uroczyste otwarcie dorocznego zebrania grupy polskiej i niemieckiej porozumienia prawniczego polsko-niemieckiego.

W uroczystości otwarcia m. in.

wzięli udział: p. marszałek Sejmu prof. Makowski jako prezes grupy polskiej porozumienia prawniczego polsko-niemieckiego, minister sprawiedliwości Rzeszy dr Frank i minister sprawiedliwości Grabowski.

Następnie przemówienia wygłosili m. in. Grabowski i min. Rzeszy Frank.

Oczekujemy silnych mrozów

Rolnicy powinni zabezpieczyć drzewka owocowe

WARSZAWA (Pat). Komunikat meteorologiczny z dnia 15 grudnia 1938 r.: pojęty wyż uralski ustalił nad Europą Wschodnią i Środkową przepływ powietrza ze wschodu. Pierwsza masa tego powietrza, słabiej ciepła, mająca tylko wychłodzoną warstwę przyziemną, przepływa obecnie nad Europą Środkową. Za nią następuje masa chłodnego powietrza polarnego, które powstało nad kontynen-

tem Syberii. W silnie wychłodzonej przyziemnej warstwie wykazuje ono temperaturę od minus 20 stopni do minus 50 stopni. Powietrze to, przepływając na zachód minęło obecnie Dniepr. W związku z tego rodzaju sytuacją oczekiwać należy stopniowego nasilenia mrozów przy skąpych opadzie śnieżnym. Rolnicy winni przygotować się aby uniknąć zaskoczenia.

Polski statek rybacki za polarnym kręgiem

GDYNIA (Pat). Wczoraj późnym wieczorem powrócił do portu rybackiego w Gdyni polski trawler „Eugeniusz“, należący do Towarzystwa Połowów Dalekomorskich „Pomorze“, który po raz pierwszy w historii polskiego rybołówstwa łowił ryby

poza kręgiem polarnym północnym. Połow wysokowartościowych ryb polarnych na Oceanie Lodowatym trwały około tygo dnia w czasie panującej tam obecnie no cy polarnej. Trawler „Eugeniusz“ przywiózł ładunek ryb około 80.000 kg.

Dziesiąta rocznica zgonu pierwszego Prezydenta Państwa

WARSZAWA, (Pat). Dnia 16 grudnia o godz. 10 rano odbędzie się dorocznym zwyczajem w katedrze Św. Jana uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Gabriela Narutowicza, pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej.

Rada Ministrów przyjęła szereg projektów ustaw

WARSZAWA, (Pat). W dniu 15 bm. odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie rady ministrów, na którym przyjęto szereg projektów ustaw.

Rada ministrów przyjęła m. in. projekt ustawy o pożyczkach premiiowych. Projekt ten wprowadza jednolite przepisy prawne w całym państwie w dziedzinie obrotu pożyczkami premiiowymi, wysuwa jako naczelną zasadę przywileju państwa do wyłącznego emitowania pożyczek premiiowych oraz stwarza podstawy do unormowania sprzedaży pożyczek premiiowych na raty.

Następnie Rada Ministrów przyjęła kilka projektów ustaw w sprawie ratyfikacji umów międzynarodowych.

W dalszym ciągu posiedzenia rada ministrów przyjęła projekt ustawy o ulgach podatkowych dla akcyj Banku Polskiego, który przewiduje, że akcje Banku Polskiego oraz wypłacone od nich dywidenda i superdywidenda są wolne od podatków i innych danin publicznych, państwowych i samorządowych.

Z kolei przyjęto projekt ustawy o prawie probierzym, który wprowadza jednolite przepisy prawne w całym państwie w zakresie probierstwa, oparte na zasadzie obowiązkowego urzędowego cechowania wyrobów z metali szlachetnych i kontroli probierczej, chroniącej tym sposobem dostatecznie przemysł złotniczy.

Rada Ministrów przyjęła poza tym projekt ustawy o tytule inżyniera. Projekt ten, wniesiony przez rząd do Sejmu podczas poprzedniej kadencji — obecnie będzie wniesiony ponownie, przy czym w nowym projekcie uwzględniono szereg zmian, wprowadzonych przez komisję oświatową poprzedniego Sejmu.

Motocykle popularne

KIELCE (Pat). Budująca się przy hucie „Ludwików“ w Kielcach fabryka motocykli została częściowo uruchomiona. Fabryka wypuściła obecnie na rynek pierwszą serię motocykli popularnych, tzw. „setek“. W przyszłym roku fabryka przystąpi do masowej produkcji oraz do zakładania zakładów fabrycznych w większych miastach Polski.

Zadanie dr. Schachta w Anglii

PARYŻ, (Pat). „Figaro“ w depeszy z Londynu wyraża przekonanie, że głównym celem misji dr Schachta w Londynie jest zbadanie, w jakich rozmiarach W. Brytania zdecydowa-

na jest istotnie na prowadzenie walki kapitalowej przeciwko konkurencji niemieckiej na rynkach Europy wschodniej i centralnej.

Kredyt amerykański dla Chin

WASZYNGTON (Pat). W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że rząd chiński uzyskał 25 milionów dolarów kredytu za pośrednictwem Federalnego Banku dla Eksportu i Importu na zakup towarów amerykańskich, a głównie na zakup

samochodów ciężarowych i benzyny.

Przed rokiem rząd Stanów Zjednoczonych udzielił Chinom kredytu w wysokości 50 milionów dolarów na zakup materiału kolejowego.

Zamachy w Syrii

ALEPPO (SYRIA), (PAT). Dwa wybitni przywódcy opozycji Abdul Gaffar Messulil oraz Szeik Abdul Kader Maramani padli ofiarą zamachu.

Nieznanymi sprawcami zadali im ciężkie rany sztyletami w pobliżu meczetu, poczyniwszy zbiegli.

Podania Żydów o umożliwienie wyjazdu masowo napływają do Min. Spraw Zagr.

WARSZAWA, (PAT). Od dłuższego czasu Ministerstwo Spraw Zagranicznych zasypywane jest listami i podaniami Żydów, pragnących wyemigrować z Polski. Zgłoszenia te nie mogą być załatwiane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, lecz powinny być skierowane bądź to do Syndykatu Emigracyjnego, bądź to do żydowskich organizacji społecznych, uprawnionych do udzielania informacji i porad emigracyjnych.

Poza tym Ministerstwo Spraw Zagranicznych otrzymuje zarówno od poszczególnych żydowskich organizacji zajmujących się sprawą emigracji jak i od poszczególnych jednostek żydowskich liczne memoriały i projekty, dotyczące organizacyjnej i finansowej strony tego zagadnienia.

Projekty te, zawierające niejednokrotnie trafne i celowe sugestie nie mogą być przedmiotem indywidualnych odpowie-

dzi. Uwagi i sugestie zawarte w tych memoriałach i świadczące o nader żywym zainteresowaniu społeczeństwa żydowskiego problemem emigracji będą jednak należycie uwzględnione w momencie, kiedy drogą wysiłku zarówno rządu polskiego, jak i społeczeństwa żydowskiego przewyżczone zostaną przeszkody utrudniające wznowienie ruchów emigracyjnych w rozmiarach odpowiadających potrzebom państwa i samej ludności żydowskiej.

Sprawa Żydów polskich wysiedlonych z Niemiec

LONDYN, (Pat). Jak wynika ze wspomnianego sprawozdania z wczorajszej debaty w Izbie Lordów na temat uchodźców żydowskich, parlamentarny podsekretarz stanu spraw zagranicznych, lord Plymouth, formułując stanowiska rządu brytyjskiego w tej sprawie — złożył m. in. również oświadczenie, dotyczące Żydów polskich, wydalonych z Rzeszy. Lord Plymouth oznajmił:

„Co się tyczy Żydów polskich, wydalonych z Rzeszy, rząd brytyjski uważa, że nie jest to sprawa, którą może on sam załatwić, lecz że muszą się nią zająć zainteresowane rządy wspólnie. Sprawa ta będzie rozważa-

na przez międzynarodowy komitet londyński”.

Lord Plymouth w sposób autorytatywny stwierdził więc, że sprawa wysiedlonych z Niemiec do Polski Żydów jest na porządku dziennym posiedzenia tzw. ewiańskiego komitetu, który pod przewodnictwem lorda Wintona zebrać się ma w Londynie w połowie stycznia.

Stanowisko, zajęte przez lorda Plymoutha, jest pewnego rodzaju postępem, albowiem uprzednio rząd brytyjski stał na stanowisku, że sytuacja Żydów, wysiedlonych z Niemiec do Polski, nie podlega kompetencjom komitetu ewiańskiego.

Ameryka broni swych obywateli przed ustawami rasistowskimi Rzeszy

WASZYNGTON, (Pat). Sunner Welles, zastępca sekretarza stanu Hulia, zakomunikował, iż charge d'affaires Stanów Zjednoczonych w Berlinie wręczył wczoraj na Wilhelm-

strasse notę, zawierającą prośbę pod adresem rządu Rzeszy, aby dał zapewnienie, że nie będzie stosował niemieckich ustaw rasistowskich do obywateli amerykańskich.

Idźmy za przykładem Prem'era!

WARSZAWA, (PAT). Zamiast życzeń świątecznych i noworocznych oraz podziękowań za nie, p. prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski przeznaczył z 200 na fundusz akcji pomocy złinowej bezrobotnym.

36000 : 21

oto stosunek stanu posiadania sił wników przez drobne rolnictwo w Poznańskim u nas

Na konferencji posłów i senatorów rolników, która odbyła się w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych w dniu 14 grudnia 1938 r., min. Poniatowski mówił m. in.:

Niedobory w zakresie inwestycji prywatnych są nie mniejsze od publicznych. Przykładowo: jeżeli drobna własność w województwie poznańskim posiada około 36 tys. siewników, w woj. warszawskim już tylko 5 tys. to w woj. wileńskim odpowiednia ilość wynosi wszystkiego 21 sztuk.

Doprowadzenie ogółu gospodarstw wiejskich do poziomu zainwestowania do brze zagospodarowanych warszawskich z Centralnej Polski (kapitał zainwestowany w tych gospodarstwach wynosi na hektar ponad 1.100 zł.) wymagałoby wkładu przeszło 11 miliardów złotych.

Mianowanie podporuczników - saperów

WARSZAWA (PAT). Szkoła podchorążych saperów obchodziła wielkie doroczne święto — uroczystość piętnastej promocji oficerskiej absolwentów szkoły.

Prymusa szkoły podchorążych saperów podch. Pysiera Józefa promował na podporucznika gen. Dąbkowski. Następnym podchorążym promował na podporucznika płk. Kossakowski.

O godz. 13 odbyła się uroczystość wręczenia świadectw absolwentom Wyższej Szkoły Inżynierii.

Wzrost produkcji spirytusu na cele przemysłowe

WARSZAWA, (PAT). W r. 1938 nastąpił bardzo silny wzrost zbytu spirytusu na cele przemysłowe, a mianowicie zbył ten z 27,6 mln. litrów, 100 w 1937 r. zwiększył się prawie do 40 mln. litrów w 1938 r. czyli wzrósł o blisko 50 proc.

Na tak silny wzrost wpłynęło prawie wyłącznie wybitnie wzmożone zastosowanie spirytusu jako paliwa motorowego, używanego do samochodów.

Sprzeżając bowiem spirytusu napędowego w r. 1938 osiągnięto poziom powyżej 20 mln. litrów 100 proc. podczas gdy w 1937 r. wynosiła tylko 10 mln. litrów, a w 1936 r. 8 mln. litrów.

Burzliwe posiedzenie parlamentu w Pradze

PRAGA (Pat). Wczorajsza debata w parlamencie praskim na temat deklaracji rządowej i projektu ustawy o pełnomocnictwach miała przebieg burzliwy.

W czasie przemówienia członka dawnej ligi Stribny'ego inż. Schwarza, który krytykował ostro oświadczenie rządowe

Nowy minister spraw zagr.

Minister



Hr. Stefan Csaky, minister spraw zagranicznych Królestwa Węgier, w którego żyłach płynie krew króla Stefana Bato'ego

Podział nagrody m. Poznania

POZNAŃ, (PAT). Komitet Nagrody Artystyczno-Literackiej m. Poznania im. J. Kasprzycy postanowił podzielić nagrodę w dziedzinie literackiej w następujący sposób:

na wydanie utworów Wojciecha Bąka — 1.000 zł,
na wydanie prac z zakresu literatury — 1.000 zł,
Zrzeszenie Zw. Artystyczno-Literackiego na wydanie rocznika literacko-art. poznańskiego przyznano 1.500 zł.

Sypendia po 500 zł otrzymał H. Michalski, Janusz Dybowski i M. Suchocki. W dziedzinie artystycznej, jak wiadomo, nagrodę przyznano prof. Wiktorowi Gosińskiemu.

oraz politykę zagraniczną czesko-słowacką, doszło do ostrej starci pomiędzy nim a premierem słowackim drem Tiso. Szczególnie wrzawa wzmożona się w czasie, kiedy mówca oświadczył, że Czesi oswo bodzili Słowaków.

Min. Tiso uderzył pięścią w pulpity, a posłowie słowaccy wzniesli protestujące okrzyki.

Podobna wrzawa powtórzyła się w czasie przemówienia prezesa klubu posłów partii pracy, inż. Necasa, który zarzucał wyborcom słowackim, że stoją w sprzeczności z ustawą o autonomii. Przemówienie jego było przerywane gwizdami i okrzykami. Przywódca niemieckiego klubu narodowo-socjalistycznego, poseł Kundt oświadczył, że partia jego zachowuje postawę wyczekującą. Podkreślił on, że

NIEMCY — OBYWATELE CZESKO-SŁOWACKI SĄ CZŁONEM NARODU NIEMIECKIEGO I POCZUWAJĄ SIĘ DO OBOWIĄZKU WSPÓLNOTY NARODOWO-SOCJALISTYCZNEJ POD PRZEWODNICTWEM ADOLFA HITLERA.

Posel czeski dr Rasi zaatakował separatyzm słowacki wskazując na liczne antyczne wystąpienia na terenie Słowaczyny i na hasło szczególnie popularne w Słowacji: „Precz z Czechami!”.

Posel partii pracy dr Frank wystąpił również przeciwko separatyzmowi słowackiemu.

Posel słowacki Cavoiski oświadczył w imieniu rządu słowackiego, że Słowacy rządzą swoim krajem sami, chcą być panami na swej ziemi i nie pozwolą aby Czesi mieszały się do ich rządów.

Aresztowania w Rumunii nie ustają

BUKARESZT, (PAT). Donoszą o aresztowaniu dyrektora obserwatorium bukareszteńskiego Otetelehanu

pod zarzutem przechowywania materiałów propagandowych „Żelaznej Gwardii”.

Śmiertelny zamach na wybitnego działacza muzulmańskiego w Jeruzolimie

JEROZOLIMA, (PAT). Szeik Mahmud El Anari wybitny dygnitarz muzulmański i kurator meczetu Omara w Jeruzolimie, został zabity z zasadki przez nieznanego Araba.

Na jego życie już kilkakrotnie dokonano zamachów, zaś wielu członków jego rodziny zostało zabitych podczas ostatnich rozruchów w Palestynie.

Zamordowany szeik był wybitnym przywódcą opozycji przeciwko wielkiemu Mufflemu.

Skazanie szpiegów sowieckich w Estonii

TALLIN (PAT). W Tartu zakończył się proces organizacji szpiegowskiej, działającej na terytorium Estonii.

Główny oskarżony Abraham Meizel, dostarczał — jak stwierdził przewodzący wy — wywiadowi sowieckiemu danych o stanie sił zbrojnych Estonii na pograniczu. Proces udowodnił, że Meizel był z

koloni agentem tajemniczej osobistości, kryjącej się pod pseudonimem „Grisza”, którego policja nie zdołała uchwycić.

Meizel oraz jego pomocnik obywatel sowiecki Jakowlew, zostali skazani na ciężkie więzienie — pierwszy na 6 lat, drugi na 4.

Kara śmierci na członka b. Heimwehry

WIEDEŃ, (PAT). W m. Wels skazano jednego b. członka Heimwehry na śmierć, trzech na 5 lat ciężkiego więzienia oraz jednego na 18 lat ciężkiego więzienia za

to, iż w lipcu 1934 r. zabili jednego oraz zranili drugiego narodowego socjalistę, przekradających się przez granicę do Niemiec.

Jadąc po sprawunki do miasta

nie zapomnij o:

SOLI stołowej w kartonach

1 kg — 46 gr
1/2 kg — 25 gr

SOLI do serów i masła

Skrzynka: 10 paczek po 1 kg — 4 zł 17 gr
Skrzynka: 20 paczek po 1/2 kg — 4 zł 53 gr

SOLI inowrocławskiej do kapeli

1 woreczek 3 kg — 90 gr
1 woreczek 2 kg — 60 gr

Jeżeli nie znajdziesz tych gatunków soli w sklepie, zgłoś się do hurtowni soli.

Wojska japońskie likwidują chińskie oddziały partyzanckie

SZANGHAI, (Pat). Ogłoszono tu komunikat dowództwa wojsk japońskich w sprawie walk, toczonych przez partyzantów chińskich.

Z komunikatu wynika, że 4 chińska armia partyzancka na terenie koncesyj w Szanghaju posiadała zorganizowany ośrodek zaopatrywania. W czasie ostatnich 5 dni toczyły się ciężkie walki wojsk japońskich z partyzantami 4 armii. Po stronie chińskiej w walkach na wyspie Tsungming i na wybrzeżach Yangtse brało udział około 1500 partyzantów, z których poległo ok. 150, kilka dziesięć, którym

przeprawiali się partyzanci, okręty japońskie zatopiły.

Inny oddział 4 armii partyzanckiej w sile 6000 ludzi, walczący na południowo-wschód od Szanghaju, na półwyspie Puiung stracił 400 zabitych. Główne ośrodki oporu Chińczyków w Nanhwei i Nanksao zostały obsadzone przez Japończyków.

Na północy od Hangeau chiński korpus ochotniczy, tzw. Korpus Giannan, liczący 20.000 żołnierzy utracił w ostatnich dniach 660 ludzi i utracił swój punkt zaopatrywania.

Wreszcie na północy od rzeki Yangtse toczyły się walki z partyzantami w okolicach Jangcau. Działy tam odcięte w swoim czasie resztki regularnej armii chińskiej, w sile 6000 ludzi. Oddział ten rozporządzał artylerią. Tępiące oddziały partyzanckie, wojska japońskie poniosły niewielkie straty, zdobyły natomiast wiele materiału wojennego, broni i amunicji.

Komunikat stwierdza w zakończeniu, że wszyscy Chińczycy współdziałają z partyzantami i oddają im usługi szpiegowskie

Pamiętajmy o Gwiazdce dla dzieci bezrobotnych!

Powrót min. Świętosławskiego

HELSINKI, (Pat). O godz. 10 rano minister w. r. i o. p. prof. Świętosławski odjechał statkiem do Tallina. W porcie żegnali ministra m. in. minister oświaty Hannula, wyżsi urzędnicy tutejszego ministerstwa oświaty, członkowie poselstwa polskiego z posłem Sokolnickim na czele oraz szereg profesorów.

Jeszcze jeden polski milioner powietrzny

KOWNO, (Pat). Wczoraj na lotnisku kowieńskim kierownik „Lotu” na linie bałtyckie inż. Piątkowski przywitał lampką wina pilota linii lotniczych „Lot” p. Barciszewskiego, który przekroczył milion kilometrów w powietrzu.

Giełda warszawska

z dnia 15 grudnia 1938

Belgi belgijskie	89,22
Dolary amerykańskie	528,00
Dolary kanadyjskie	522,50
Florenty holenderskie	287,84
Franki francuskie	137,97
Franki szwajcarskie	119,70
Funtów angielskie	24,80
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	10,75
Korony duńskie	110,70
Korony norweskie	124,53
Korony szwedzkie	127,69
Liry włoskie	18,90
Marki fińskie	10,93
Marki niemieckie	—
Marki niemieckie srebrne	91,88
Tel Aviv	—
Akcje:	
Bank Polski	134,00
Papiery procentowe:	
Pożyczka wewnętrzna	64,38
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	82,50
Pożyczka inwestycyjna druga	82,50
Pożyczka konwersyjna	68,00
Pożyczka konsolidacyjna	65,75

Interesy maślane

Starym, lecz wciąż jeszcze aktualnym hasłem naszego rolnictwa jest za pewnie odpowiednich warunków opłacalności produkcji. Dążenie do realizacji tego hasła w zasadzie staje się wszechstronne; rozpoczynając od zmiany systemu gospodarki w poszczególnych warsztatach rolnych, a kończąc na premiach eksportowych, można stwierdzić wysiłki bądź ku zmniejszeniu kosztów produkcji, bądź ku zwiększeniu dochodu rolniczego. Pomimo kolosalnych wzrostów wyśiłków rolnictwa ani koszty produkcji nie dają się sprowadzić poniżej pewnych norm, ani też odpowiednio podnieść skalę dochodu, tak by opłacalność produkcji rolnej była zapewniona.

Jako ważkie, uspołecznione narzędzie do zwiększania dochodu w rolnictwie, ostatnio coraz zdecydowaniej, nieraz wprost bezapelacyjnie, zaczęto forsować organizację zbytu piodów rolnych w oparciu o spółdzielczy aparat handlowy. Spółdzielcza forma zbytu w rolnictwie stała się coraz bardziej formą uprzywilejowaną i protegowaną w polityce gospodarczej. Stwarza to dlań niezmiernie ważką pozycję w rozwoju naszego życia gospodarczego.

Zdobycie odpowiedniej pozycji w polityce gospodarczej, nakłada jednak na spółdzielczość pewne obowiązki, których spełnianie decyduje o celowości istnienia. Niespełnienie, bądź nienależyte spełnianie obowiązków i zadań przez spółdzielczość nie może być obojętne dla rolnictwa, walczącego o każdy grosz osiągnięty przy sprzedaży piodów rolnych.

Kardynalnym zadaniem spółdzielczości jest trwałe zapewnienie zbytu piodów rolnych na warunkach jak najbardziej dogodnych, to znaczy koszty handlowe i koszty usług w ogóle muszą kształtować się w zależności od ogólnego obrotu. Jest to zasada, która jednak nie zawsze znajduje zastosowania w praktyce spółdzielczości o czym świadczy sprawozdanie Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajezarskich w Warszawie (1937 r.), jednej z główniejszych central handlu spółdzielczego.

Z zestawień tego sprawozdania widzimy, że różnica sprzedaży w latach 1936 i 1937 kształtowała się następująco: sprzedano masła w 1937 r. 6422 tys. kg (w 1936 r. 5039 tys. kg), jaj 9967 skrzyń (1306 skrzyń), serów 343 tys. kg (355 tys. kg), maszyn i przyborów mleczarskich na sumę 677 tys. zł (508 tys. zł) mleka i przetworów mlecznych oraz towarów różnych na sumę 1609 tys. zł (1461 tys. zł).

Pomimo nieznanego, jak widzimy, wzrostu obrotu, koszty handlowe wykazały wzrost olbrzymi, odbiegający znacznie od poziomu z lat poprzednich.

Koszty handlowe tej instytucji wzrosły z 456,2 tys. zł w 1936 r. na 658 tys. zł w r. 1937, czyli o przeszło 44 proc. Tak znaczny wzrost kosztów handlowych w 1937 r. szczególnie uwydatnia się na tle wysokości kosztów w szeregu lat poprzednich, kiedy kształtowały się na poziomie nie wiele różniącym się, wynosząc w 1934 r. 483 tys. zł i w 1935 r. 446 tys. zł.

Największy stosunkowo wzrost kosztów handlowych wykazują następujące pozycje: koszty posiadzenia

rady nadzorczej wynoszą 7028 zł i stanowią wzrost o prawie 100 proc., reklamy i ogłoszenia 11856 zł — wzrost o 171 proc., utrzymanie samochodu osobowego 12855 zł — nowa pozycja wydatków, utrzymanie wydziału instrukcyjnego 79414 zł — wzrost o 77 proc., opłaty członkowskie do Związku Spółdzielni Roln. i Zarobk. Gospod. 68889 zł — wzrost o 67 proc., utrzymanie biur i magazynów 16564 zł — wzrost o 148 proc.

Konsekwencją nieproporcjonalnego wzrostu kosztów handlowych jest obciążenie każdego kg masła zbywanego za pośrednictwem Związku Mleczarskiego, a w rezultacie obciążenie wyplat za mleko dla dostawców rolników. Producent mleka, dla którego każdy grosz jest drogi, otrzymując mniejszą wyplatę za mleko dostarczone do Spółdzielni współpracującej ze Związkiem, aniżeli mógłby utrzymać dostarczając do mleczarni nie współpracującej ze Związkiem, wybiera nieraz tę ostatnią. Tym się tłumaczy fakt istnienia wielu mleczarni, szukających dogodniejszych warunków zbytu, aniżeli zapewnia Związek Mleczarski.

Wprawdzie Związek Mleczarski jako spółdzielcza centrala zbytu, znajdując się w pozycji uprzywilejowanej, mógłby zdawało się wykorzystać wszystkie możliwości eksportowe, że by w sposób naprawdę odpowiadający potrzebom naszego rolnika zwiększyć eksport masła i zbytu sera, jednakże, jak widzimy, tego nie uczynił, bowiem będąc organizacją wybitnie scentralizowaną, nie mógł jak wykazała kilkuletnia działalność, zdobyć się na ekspansję eksportową.

Ujemne skutki scentralizowania polityki handlowej Związku uwiadcza się nie tylko na odcinku ilościowego obrotu z zagranicą, lecz także w zakresie produkcji regionalnej. Pisząc to mamy na myśli zanik produkcji sera w woj. północno-wschodnich (szczególnie w woj. nowogródzkim), gdzie koncentrowała się 1/3 część ogólnopolskiej produkcji. Sprawoz-

danie Związku wyraźnie wskazuje na zmniejszenie zainteresowania produkcją sera, pomimo, że jest ona rozpozsechniona w gospodarstwach rolnych, stanowiąc pewnego rodzaju uprzemysłowienie kraju.

Produkcja sera zaczęła zanikać z chwilą gdy się zaczęła, aczkolwiek na innej płaszczyźnie (na płaszczyźnie wprowadzenia w życie ustawy mleczarskiej) walka z pachciarstwem, które stanowi bardzo rozpowszechnioną na ziemiach wschodnich formę produkcji sera. Uznajemy, że jest to forma niedoskonała, że ma wiele cech ujemnych, jednakże życie gospodarcze nie może zgodzić się z tym. Żeby jednym pociągnięciem pióra kasować to co istnieje bez równoczesnego tworzenia innej formy, która czyniłaby zadość interesom produkcji sera.

Nie sposób tu wszechstronnie omawiać momenty wiążące oddawna wiele gospodarstw rolnych z pachtem, to jest z odbiorem mleka na miejscu w gospodarstwie, z udzielaniem zaliczek przez pachciarzy itd. Jedno wydaje się być prawdopodobne, że gdyby miejscowe rolnictwo zainteresowane zarówno w produkcji sera jak i masła mogło dysponować regionalną placówką zbytu, nie byłoby jak teraz świadkiem zastojem w handlu mleczarskim, ponosząc ponadto przy tym zbyt wysokie koszty handlowe wcale nie usprawiedliwione obrotem, lecz zapewne stało by się dodatnim źródłem inicjatywy, bez której nie może rozwiać się zdrowy handel, a szczególnie handel spółdzielczy obciążony wysokimi kosztami.

Centralizacja dyspozycji w handlu artykułami mleczarskimi jak widać doświadczenia lat minionych, nie wzmocniła pozycji rolnictwa na rynku maślarskim i serowarskim i jako biurokratyzowana forma organizacji zbytu musiałaby być zastąpiona formą żywotniejszą, pozostającą w ścisłym kontakcie z zainteresowanymi producentami rolnymi.

Feliks Bojarski.

na święta **KONIAKI WINKELHAUSENA**

Wilno co raz więcej zużywa elektryczności

Czy obecna taryfa zostanie zmieniona?

Elektrownia miejska zwiększa stale zasięg swej działalności, wślad za czym idzie zwiększenie się, i to bardzo wydatne, produkcji prądu. Bardzo wymownie ekspansję elektrowni ilustrują następujące cyfry. W bieżącym roku budżetowym produkcja wynosi 14 milionów kwg., podczas gdy w minionym roku budżetowym wynosiła zaledwie 12.100.000 kwg. W ciągu więc jednego roku skok w górę o blisko 2 miliony kwg., co stanowi cyfrę bardzo poważną.

Ten gwałtowny wzrost zapotrzebowania na prąd elektryczny do pewnego stop-

nia tłumaczy się tym, że w roku bieżącym Magistrat rozpoczął „obejmowanie spędu” po elektrowni kolejowej, która w niedługim czasie ma ulec likwidacji.

Już w roku przyszłym zostanie przejęta przez miasto elektryfikacja Kolonii Kolejowej zarówno Górnej, jak i Dolnej. Poważna ta inwestycja narazi miasto na wydatki przeszło 150 tysięczny.

Odbyły się już pierwsze budżetowe posiedzenia Zarządu Miasta. Na posiedzeniach tych rozważany był projekt przyszłego preliminarza budżetowego w dzielonych przedsiębiorstwach miejskich — elektrowni i wodociągów. Przy okazji rozpatrywania budżetu elektrowni rozważany był projekt wprowadzenia nowej taryfy za elektryczność tzw. dwuczłonowej, która przewiduje stałą opłatę miesięczną, zależnie od pory roku i ilości pokoiów w mieszkaniu. Oprócz stałej opłaty miesięcznej jest przewidziana opłata dodatkowa za każdy kwg, w wysokości 15 lub 35 groszy. Wysokość tej opłaty dodatkowej uzależniona jest od tabeli na opłatę miesięczną, jaką wybierze sobie abonent.

Nie wdając się na razie w szczegóły projektu nowej taryfy wypada stwierdzić, iż w praktyce ma ona przynieść pewne udogodnienia dla drobnych abonentów.

„Prywatna inicjatywa” Hirsza Charłaba w Nieświeżu

Fabrykował „specjalne” bilety kolejowe

Zapobiegliwy komisjoner (wojazer) nieświejski Hirsza Charłab, czując wielki sentyment do jazdy kolejami, zaprzagnął wzmocnić ruch turystyczny i handlowy drogą „specjalnych” biletów.

Został on jednak przyłapany przez funkcjonariuszów kolejowych na nielegalnych przejazdach kolejowych, posługując się nieważnymi biletami. Charłab Hirsz



Upominek dla całej rodziny...
który zapewni radosny, bez troski nastrój podczas świąt i będzie cieszył wszystkich przez długie lata — to wspaniały odbiornik z klawiaturą

PHILIPS Super 7-39
Do nabycia w firmie:

Składy radio-elektrotechniczne

D. WAJMAN

WILNO
UL. TROCKA 17
telefon 781

Duży wybór najmniejszych tyrandoli i lamp biurowych

Ceny konkurencyjne Warunki dogodne

Nożycami przez prasę

(Dokończenie ze str. 3).

wywiezienie kwot, sięgających 300 dolarów od osoby. W przyszłości władze emigracyjne w własnym zakresie będą umożliwiać wywiezienie 300 dolarów dla każdej rodziny emigrantów. Ze względu na to, że szereg państw wprowadziło kwoty pokazowe przewyższające sumę 300 dolarów od każdej osoby, w praktyce nowa interpretacja przepisów dewizowych, zahamuje emigrację do krajów zamorskich.

A więc z jednej strony forsuje się emigrację, z drugiej strony hamuje. Czas już najwyższy opracować to, co by się godziło nazwać polityką emigracyjną i reemigracyjną. Nie tylko sam wywóz pieniędzy, ale i wyjazd ludzi musi być starannie obmyślony.

„NOWY KURJER” O HANDLU Z ZSSR.

W „N. Kurjerze Poznańskim” znajdujemy artykuł wstępny na temat stosunków handlowych polsko- sowieckich.

Prócz towarów tekstylnych i wyrobów hutniczych Polska może obecnie dostarczyć Rosji produkty naszego pomysłu się rozwijającego przemysłu metalurgicznego, np. obrabiarki i lokomotywy. Dzięki odzyskaniu Śląska Zaolzańskiego i budowy COP nasze możliwości w tej dziedzinie niepomierne wzrosły.

Niewątpliwie, odbudowa stosunków handlowych polsko-sowieckich nie będzie rzeczą łatwą. Handel zagraniczny Sowietów jest monopolem państwowym. Konkurencja jest olbrzymia. Władze radzieckie jako monopolista może poniekąd dyktować warunki i łatwo uzyskuje przy zakupach zagranicznych najniższe ceny i najlepsze warunki płatności, zaś przedsiębiorstwa polskie na ogół nie mogą udzielać długo terminowego kredytu, którego Sowieci z reguły żądają.

Ale ożywienie wymiany towarowej niewątpliwie leży w interesie obu państw. Podkreślają to również urzędownie „Izwiestia”. Możemy więc oczekiwać, że za poprawą polsko-sowieckich stosunków politycznych przyjdzie poprawa w dziedzinie stosunków gospodarczych.

Jeżeli trudny jest kredyt długoterminowy to chyba możliwa jest wymiana towarowa np. polskich wyrobów przemysłowych na surowce sowieckie?

Pół żartem, pół serio

Wynalazek Jędrusa

Jędrus, mały dwuletni chłopczyk, robi wynalazki... Nie ma dnia, aby czegoś nie wynalazł. I to ze wszystkich możliwych i niemożliwych dziedzin. Pominię wynalazki drobne, codziennej użyteczności, jak zatkanie dwoma palcami obu dziurek u nosa równo cześnie, lub włożenie obu nówek do ojcowego pantofla, albowiem te wynalazki nie budzą u niego dłuższego zachwyty — ale zwróć uwagę na epokowe odkrycia.

Pierwszym z nich było wymówienie słowa: „ma-ma” i błyskawiczna orientacja, że to jest magiczne słowo, klucz do szczęścia w każdym przypadku, wrota do sezamu, zmianę programu.

Od tego momentu słowo to prawie nie schodzi mu z ust. Czy gdy się obudzi i zakwili „mama”, czy gdy się znudzi zabawką, lub skaleczy sobie palec i zawoła „mama”, wie, że to wielkie i niezawodne zawołanie. Ba mama go zabawia, podmucha w paluszek, da czekoladkę i utuli. A Jędrus jest pieszczołką.

Mniej epokowym, ale nie mniej ważnym wynalazkiem było słowo „tata”. Jędrus wie, że to tata, to nie mama. To był wynalazek handlowo-przemysłowy. „Tata” — to cukierek, jabłko, banan, kolej konik, albo jakaś śrubka — wszelkie dziwo!

Jędrus zauważył przedziwny związek między lampą, a wyłącznikiem elektrycznym. Od tego czasu ulubionym jego zajęciem jest świecenie i gaszenie lamp. „En tii” to wyraz, którym określa szelest przekręconego wyłącznika. Tak potężnie wierzy w to słowo, że patrząc w niebo i zastanawiając się, co mówi „En tii” i słoneczko byska!

Przyjąłem tę wiarę od Jędrusa i zaszczerpiam matkę.

Skoro „przed pierwszym” pieniądze się wyczerpują, a matka spogląda na mnie pytająco i z wyraźnym oczekiwaniem, mówię „En tii” — i idę uśmiechnięty do klubu.

Jędrus ma wogóle wielki szacunek do elektryczności. Zauważył przy radiu i kontaktach, że cała tajemnica polega na wtykaniu patyczków do dziurek. Od tego czasu żąda od dziurki nie daje mu spokoju, a szczególnie dwie obok siebie. — Musi coś do nich wsadzić.

Jędrus sam sobie zrobił radio: włożył dwa palce do szufladki w szafce nocnej i zaczął piszczeć, jak krótkie fale w głośniku, w języku „tu-tam”.

Jędrus lubi bardzo psy i dobre ma serduszek. Każdemu pieskowi, który mu wpadnie pod rączki, obciera wilgotny nos, potem go stawia na dwie tylne nogi i uczy chodzić... Żal mu piesków, że chodzą, jak nie-mowlęta — na czworakach.

Dr. Br. Kukla.

DLA KASZY ATYCH I OSZAPIONYCH
LELIWA KARMELKI I EKSTRAKT

P. Amelia Zdarzyńska padła ofiarą oszustów

W ostatnim nrze „Kuriera Wil.” z dn. 15.XII umieściliśmy podobnie jak inne gazety wileńskie, notatkę o „zlikwidowaniu bandy”, która fałszowała świadectwa ubóstwa. Ku naszemu ubolewaniu zakradła się tam pomyłka. Mianowicie wśród „zlikwidowanych” wymieniona została P. Amelia Zdarzyńska — Mickiewiczza 22 (biuro przepisowań), która jakżeśmy mogli sprawdzić w dniu dzisiejszym, pozostaje na wolności, cieszy się nadal zaufaniem swych najpoważniejszych w mieście klientów i pomimo podeszłego wieku swego wśród najcięższych warunków życia przepisuje im nadal teksty na maszynie. Co więcej, jak słyszymy sama padła ofiarą wyrafinowanych oszustów. Tym chętniej przepraszamy p. Zdarzyńską za mimowolny wyrządzonej jej przykrość.

Ze świata filmu



Artystka filmowa, Joan Bennett, która występuje w filmie „The Texans”.

len zapadu przypominał nam mimo woli, a więc w najlepszy sposób, że istnieją niespożyte siły odradzające jego ojczyznę, odradzające tym więcej, że młodość ta czci wielką przeszłość i rozumie przez co może ona rozbudzić wielką przyszłość. Takich odczytów jak najwięcej.

Z kolei przed paru dniami dał Towarzystwu drugi odczyt pt. „La Mar-seillaise, chant de France” p. Georges Rousseau. Nie potrzebujemy przypominać, że prelegent osiadł w Wilnie jako wykładowca na USB i że nie od dziś cieszy się liczną frekwencją i sukcesem dzięki swym prelekcjom, zawsze bardzo starannie przygotowanym, pełnym zarówno poezji w charakterystycznych szczegółach, jak wery, energii i poetyckiego polotu. Tematy swe ujmuje zawsze w sposób oryginalny, przez który przebijają się mocna indywidualność i wysoka kultura słowa. W odczytach jego nie ma nic z dawnego typu „conférences” różnie gładkich i bardzo „salonowych” jak mało dających. Wręcz przeciwnie odzwia się w nich inny, stokrój cenniejszy typ Francuza, „remueur d'idées”, pociągający przez szczyrą pasję do historii literatury i do poezji przez opanowaną i pięknie batalistycznie

czną naturę. Znaczący się ona i zaznaczyła się nie tylko przez umiejętną walkę słowem i piórem, ale i w przeszłości prelegenta w czasie wojny światowej przez bohaterką kartę jego życia na najcięższym froncie, oko oko z wrogiem. Tym więcej prawdy o jego własnej duszy bije z jego odczytów i tym więcej one pociągają publiczność.

Należy się słowo wdzięczności prezydium T-wa, prof. Staniewiczowi i prof. Pawlasowej za ożywienie organizacji przez wzmoczoną liczbę dobrych odczytów. Czekamy na dalsze. Wzmiankowałem o kursach jęz. francuskiego, jakie T-wo organizuje. Przypomnijmy więc, że dyżury i godziny przyjmowania zapisów odbywają się w czytelni T-wa, ul. Uniwersytecka Nr 3 (parter) we wtorki i piątki od g. 6—8.

M. Morełowski.

Hotel EUROPEJSKI
w WILNIE
Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefon w pokojach. Winda osobowa

Jak tam ze sztuką?

Mamy teatry śpiewny i dramatyczny (rewiowego nie ma, a szkoda, bo ten co był, cieszył masę i cokolwiek je kształcił), mamy Konserwatorium normalne, mamy świetne chóry do rosyjskich zrzeseń i szkolne, mamy do bre orkiestry, a sztuki plastyczne co mają? Prócz Wydziału Sztuki, który jest jednak szkołą, nie rezultatem.

Gdzie owe sto razy projektowane lokale na permanentną wystawę? Gdzie projektowane „muzeum miejskie”, wojewódzkie, czy jakieś, mniej szanowne, ale o tytule, którego początek za rządów p. ob. wojewody Kirtiklisa, w arcywilgotnym pawilonie, dawniej Kordegardzie, k. pałacu. Obrazy tam umieszczone, na początek, z kretesem popleśniały, wraz z pamiątkami po bisk. Bandurskim, i gdzie się teraz znajdują? Ogół nie wie. Artyści się nie interesują. Jak tam się rusza sławna Erwuz? Jakoś nie słyhać. Wspiera krępkim ramieniem paru ludzi w karierze i zdrzemła. A stałego lokum na wystawy rzeźb i obrazów jak nie ma, tak nie ma.

Biedny wilnianin, taki co miewa tęsknoty „plastyczne”, czyta z zawiścią o wystawach warszawskich. To dawny malarz, to czyjeś zbiory, a u nas? Nic. Jeżeliby kto chciał takie retrospektywne wystawy urządzać lub z prac malarskich ostatniej doby coś pokazać, to literalnie nie ma gdzie. Koło Prziwi. Bibl. im Wróblewskich, maiać dużo inicjatywy, w gmachu na Zyguntowskiej ma za mało miejsca, również i sala Kasyna. Gdzie się zwykle wystawy obrazów mieszczą.

Wielkie i puste sale Pałacu Reprezentacyjnego mają nieodpowiednie światło. Pawilon na Bernardynce, najodpowiedniejszy, zniesiony. Słowem artyści noszą się ze swymi obrazami jak gospodini w przeprowadzce i nie mają swego kąta.

Powstało w 1937 r. Wil. Tow. Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych. Co robi? Ma bardzo rozległe zadania. Urządzenie wystaw zbiorowych i określonych, urządzenie „salonów” konkursowych z nagrodami, tworzenie funduszy zapomogowych i stypendialnych dla artystów, urządzenie bibliotek i czytelni dla artystów i miłośników sztuki (przecież nie im nie zgniatają wiśni „Pod okretem”), gromadzenie zbiorów, urządzanie odczytów i wieczorów artystycznych, kursy, uczelnie, loterie... Program wspaniały — lecz... może zbyt obszerny by się dał urzeczywistnić w najbliższych latach? Zresztą czy powyższe postulaty nie są także zadaniem Erwuzy? Jakże się oba stowarzyszenia zharmonizują i podzieli projektami i, co ważniejsze, realną robotą? Na razie głucho na tym odcinku. Zarząd Erwuzy prof. Górski, p. W. Dobańczyńska, inż. Narewski, mag. Wieruszowski, dyr. Tadeusz Szeligowski, mal. Kulesza, Bułhak — zajmują się losem konserwatorium, Zw. Literatów, jest centralą, w której powinny się ogniskować interesy ogółu poczynań artystycznych Wilna. Zapewne

brak funduszy sprawia, że nie wykazuje większej aktywności.

Zarząd Tow. Szerzenia Sztuk Plastycznych jest następujący: prez. rektor Witold Staniewicz, prof. Morelowski, artyści Kulesza, prof. Ślędziński, Wierusz-Kowalski, Dawidowski i inni.

Głównym celem, koło, którego za biega energicznie p. Wierusz-Kowalski jest zorganizowanie wreszcie stałego pawilonu dla wystaw obrazów i rzeźb. Przypomnieć należy, że wystawy obrazów, to jeden z najdawniejszych, nieśmiały objawów polskości w uciemionym przez Rosjan Wilnie. Pierwsza odbyła się w r. 1897 z udziałem wilnian, których obrazy wsunęto w sprowadzone z Warszawy przez p. Dąbrowskiego dzieła artystów polskich. Nie mało trudu kosztowało organizatorów Jurjewicza Bułharowskiego, z których bodaj tw. ko artysta K. Jarocki jeszcze żyje, by wprawdować władzom, że to nie przedstawia niebezpieczeństwa dla imperium rosyjskiego. Cieszyli się z tego, że żal się Boże, „zwycięstwa” i chodzili tłumnie.

Po wojnie mieliśmy wiele ciekawych i pięknych wystaw swoich i innych artystów, poszczególne i ziorowe. Ale to wszystko tułało się w przy-

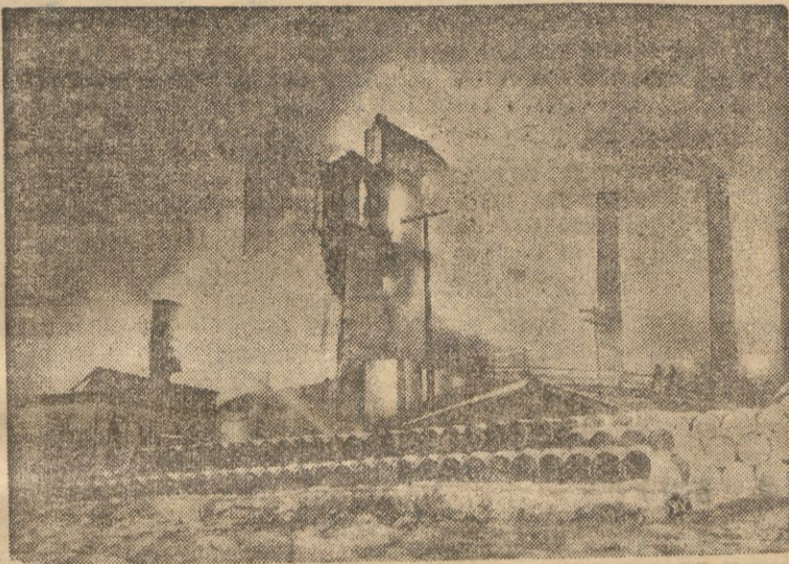
godnych i nieodpowiednich lokalach, a to trochę wstyd, by miasto tak duże jak Wilno i z takimi tradycjami nie miało stałej wystawy, stałej „gieldy” artystycznej.

Słyszeliśmy o oddaniu przez Magistrat miejskiej parceli koło placu Łukiskiego na ten cel. Ale fundusze na budowę? Min. Wyznań i Ośw. Publ. mogłoby się tym zainteresować. Wpływ pedagogiczny sztuki jest chyba rzeczą dowiedzioną. A w epoce zbrutalizowania społeczeństw i stosunków, kojące działanie wrażeń artystycznych stanowi poważną pozycję w dziele cywilizowania ludzi i wychowania młodego pokolenia.

Mając odpowiedni lokal, ileż prywatnych zbiorów wyszłoby na jaw! Można by urządzać wystawy epok, związane z losami Wilna. Także takie wystawy byłyby potrzebne dla szkół. A sprowadzane obrazy i rzeźby artystów z całej Polski, pozwoliłyby Wilnu brać udział w artystycznych wrażeń i doznaniach, które dziś są nam niedostępne, wskutek braku odpowiedniego lokalu. Budowa czy w ogóle zorganizowanie takiego pomieszczenia, to najsławniejsze zadanie zrzeszeń artystycznych.

Hel. Romer.

Pożar fabryki chemicznej



Rzół oka na olbrzymi pożar wielkiej amerykańskiej fabryki chemicznej w Clariton. Mimo energicznej interwencji oddziałów straży pożarnej z czterech okolicznych miast, fabryka spłonęła doszczętnie.

P. A. Kolator nauczycielem w Gdańsku

Sfery nauczycielskie pożegnały z żalem kolegę Alfreda Kolatora, znanego także szerzemu ogółowi działacza społecznego, który opuścił wileński teren swej pracy i wyjechał jako nauczyciel do Gdańska.

P. Kolator pozostawił po sobie dobrze zapisaną kartę. Był w ciągu dwóch lat prezesem PAZZM Liga, założył Kółko Rolnicze i P. W. w Kuprianszkach, przez dłuższy czas brał udział jako prelegent w imprezie KPW „Odezyty dla wszystkich”; pisywał często w czasopiśmie zawodowych i popularnych, nych, szczególnie na tematy szkoły i obronności państwa. P. Kolatora cechowały zawsze humor i energia. Należy życzyć mu pięknych owoców w pracy na nowym terenie. (4)

Lech Wyrzykowski Komendantem Zw. Młodej Polski

Po objęciu przez posła mbr. Benedykta Kieńcia kierownictwa „Służby Młodych” OZN, na stanowisko komendanta Związku Młodej Polski został powołany mgr. Wyrzykowski Lech, który z dniem 15 bm. objął kierownictwo ZMP.

Zamknięcie aukcyj futrzarskich

Wczoraj zostały zakończone XI aukcje futrzarskie. Ogólny obrót aukcji wyniósł około 300 tys. zł. Ogółem sprzedano ca. 1.500 skór lisów srebrnych. Tendencja na aukcjach — moca.

Po „Dniu Kupca Przemysłowca i Rzemieślnika Chrześcijańskiego”

Propaganda „Dnia Kupca, Przemysłowca i Rzemieślnika Chrześcijańskiego” przeprawiona szeroko, wzbudzała czasem obawę, czy nie okaże się tylko reklamą bez treści. Obserwując jednakże uważnie wszystkie fragmenty obchodu tego dnia, poczynając od rorat do akademii w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Wilnie, dało się stwierdzić, że kupiectwo chrześcijańskie zdało egzamin, wykazując zewnętrznie, że jest już licznym i dość silnym, by śmiało dążyć naprzód, utrwalając coraz gruntownie swój byt.

Roraty przy wypełnionej po brzegi świątyni i udziale nieprzeciętnego zespołu muzycznego-wokalnego — miały charakter bardzo uroczysty.

Prawdziwe zdumienie wzbudzał korowód, który o godz. 12.30 wyruszył przez miasto, ładnie i sprawnie wiołszy 26 pojazdów, nie raz bardzo gustownie i pomysłowo skomponowanych i udekorowanych. Snać organizatorzy nie byli pewni takiego sukcesu, gdyż nie ustanowili żadnych nagród lub odznaczeń, co by należało w przyszłym roku zastosować. Do najbardziej wyróżniających się należy zaliczyć firmę Knapik, która nie zatując trudu wysłała na miasto dwa pojazdy z oryginalnie pomysłaną szynką i opasłą szynką z małymi, firmę Mołodecki, ze swym majestatycznie kroczącym kogołem, który nieprawdę wzbudzał podziw wśród małych i starych. Stowarzyszeniu Drobnych Sprzedawców Rynkowych należy się słusznie uznać za przypomnienie się społeczeństwu swym rynekowo-reklamowym pojazdem, że obok kupca istnieje również polski stragan. Najchętniej spoglądała pleć piękna na pojazd firmy Wiśniewski, na piękne okazy futerka. we, jak również dzieciarnia na żywego (choć orzebranego) niedźwiedzia.

Efektownie przedstawiała się firma Wł. Pikiel ze swymi udatnie skomponowanymi figurkami z materiałów, posiadanych na składzie. Barwnie i ciekawie wyglądał pojazd firmy A. Kondratowicz — przypominając się swym bogatym wzborem nici i wełny.

Pomysłowy i rzucający się w oczy był pojazd firmy Wileńskiej S-ki Odzieżowej. Jedyna w Wilnie polska fabryka mydła p. f. Byk dość obrazowo przypominała swoją produkcję. Również pierwsza polska hurtownia śledzi p. f. Radkiewicz i S-ka nie kazała się domyślać, co reprezentuje, obwoząc na udekorowanym wozie oryginalne beczki.

Fabryka kapusty i suszarnia jarzyn firmy Sienkiewicz wysłała na miasto jak gdyby estetycznie ubrane okno wystawowe. Zdałoby się, że składy drzewa i węgla nie mają pola do popisu, a jednak przy dobrej woli bardzo gustownie i ciekawie wyglądały pojazdy firm: Michałowski, Sawicki i Gajda, Michałowski i Dąbrowski. Na wyróżnienie zasługuje również wóz Hurtowni Kupców i Przem. Chrześc. w Wilnie, Księgarń polskich, Januszewicza, Bielińskiego, Kuleszy, Fr. Prliczki, Habersbusch i Schile.

Należy przypuszczać, że w roku przyszłym kupiectwo, przemysł i rzemiosło wykorzysta podobną okoliczność znacznie szerzej i okazalej, widząc w niej wieloraki cel i korzyść. Wieczorem tego dnia można było zauważyć, że dość liczne sklepy chrześcijańskie wielki zrobiły wysiłek przy dekorowaniu okien, choć trzeba stwierdzić, że nie brakuwało i maruderów (tych zresztą wszędzie się spotyka), którzy nie tylko nie przygotowali swych wystaw lecz ich nawet nie oswielili.

Zgodnie z zapowiedzią, Sąd Konkursowy po zlustrowaniu wystaw sklepowych orzekł przede wszystkim, że poziom estetyczny wystaw w sklepach chrześcijańskich był na ogół wyższy od średniego poziomu dotychczasowych wystaw świątecznych lub gwiazdkowych. Wyróżnionych zostało 10 firm — z których pierwsze pięć, jako najbardziej estetyczne — t. j. Bławat Polski, m. Wielka, Elektorowil — Ostrobramska, Małkowiak i Romańczuk ul. Wtelka, B. cia Jabłkowsy ul. Mickiewicza i Krystyna ul. Św. Jańska, odznaczone będą dyplomami, a następnym jak Wil. Spółce Odzieżowej ul. Wielka, Karol Jankowski ul. Mickiewicza i ul. Niemiecka, Kalita i Zabłocki ul. Wielka, Kulesza ul. Zamkowa i Falkowski ul. Wileńska — przyznane będą listy pochwalne.

Sąd Konkursowy oczywiście w swojej ocenie kierował się poza wartością artystyczną wystaw, również walorami handlowymi i możliwościami technicznymi wykonania, jakimi rozporządzały poszczególne firmy.

Poza tym dodatnią ocenę uzyskały firmy: Sałasiński ul. Wileńska, Mieszkowski ul. Mickiewicza, Banel ul. Mickiewicza, Szumański ul. Mickiewicza, pomimo, że do konkursu się nie zgłosili.

Na uroczystym zebraniu Stowarzyszonych w Izbie Przem.-Handl. z przemówień przebiegała się nuta raczej smutna.

P. prezes R. Ruciński wypowiedział się obszernie o niskim standardzie życia, jaki wieździe Wilno, Wileńszczyzna i w ogóle Ziemi Wschodniej oraz podał przeciętne cyfry obrotów naszych Ziemi Wschodnich w stosunku do reszty kraju — a które przedstawiają się bardzo niekorzystnie.

P. dyrektor Szyszowski podał przekrój statystyczny i stan dynamiczny naszego kupiectwa chrześcijańskiego, przyczem cyfrowo dowodził, że ludność wiejska chętniej wypiera z handlu element niechrześcijański (o ludności miejskiej rzadziej się słyszy).

P. Grabowska wiele i słusznie mówiła o grzeczności kupca chrześcijańskiego i jego godności nie zawsze docenianej.

Treść tego referatu kupiectwo wileńskie szczególnie winno sobie zapamiętać. P. Krywko w bogato opracowanym referacie wniósł wiele zastanawiających nad całym szeregiem aktualnych zagadnień, dotyczących kupiectwa i społeczeństwa. Słusznie przy tym zaznaczył, że unarodowienie handlu, przemysłu i rzemiosła w dużej mierze zależy od pań, t. j. gospodyń, które całkowicie rozporządzają budżetem każdego gospodarstwa domowego.

Zebranie zaszczylił osobiście p. prezydent Maleszewski, p. wojewodę i arcybiskupa — reprezentowali delegaci. Obecni byli również przedstawiciele ze sfer finansowych, gospodarczych i społeczeństwa. r. g.

Książka kształci, bawi, rozwija
Czytelnia Nowości
 Wilno, ul. Św. Jerzego 3
 OSTATNIE NOWOŚCI
 Lektura szkolna — Beletrytyka — Naukowe — Wysyłka na prowincję
 Czynna od 11 do 18.
 Kaucja 3 zł. Abonament 1.50 zł

POKOJE
 TANIE, CZYSTE I CICHE
 W HOTELU ROYAL
 Warszawa Chmielna 21
 Dla pp. czytelników „Kurjera Wileńskiego”
 15% rabat

Teatr muzyczny „LITNIA”
 Występy JANINY KULCZYCKIEJ
 Dziś o godz. 8.15 wlec.
Król na jedną noc
 Operetka Lanca

Czy Wilno zabraknie wody?

Magistrat w poszukiwaniu nowych źródeł. Cena wody zostanie obniżona?

Zapotrzebowanie na wodę wzrasta u nas z każdym rokiem. Dowodzą tego cyfry. W ostatnim roku Wilno zużyło 1.856.448 m sześć. wody, podczas, gdy jeszcze 10 lat temu zaledwie 1.057.662 m sześć. Jest to wzrost bardzo poważny, bo blisko o 100 urocen. Idąc w kierunku potrzeb konsumentów, miasto musi już obecnie myśleć o wynalezieniu nowych źródeł do czerpania wody, dotychczasowe bowiem w postaci studzien artezyjnych są niewystarczające. Nie jest wykluczone, że Wilno przejdzie w przeszłości wzorem niektórych innych miast Polski na wodę rzeczną z Wilii. Zrealizowanie jednak tego projektu jest rzeczą bardzo kosztowną, pociągnie bowiem za sobą wydatek w wysokości około 2 milionów złotych. Z tych też w pierwszym rzędzie podwójną realizacja tego projektu musi być odłożona na dalszy termin. Tymczasem potrzeba wynalezienia źródeł wodonośnych jest bardzo palącą. W sprawie tej

odbyło się ostatnio w Warszawie posiedzenie specjalnej Komisji Naukowej pod przewodnictwem prof. Pomianowskiego z udziałem kilku profesorów z Wilna oraz przedstawicieli Zarządu miasta w osobach inżynierów: Jensa i Szewcillty, dyrektora wodociągów miejskich. Na posiedzeniu tym zdecydowano prowadzić badania wiernicze w celu wynalezienia źródeł wodonośnych.

Sprawa ta była również rozpatrywana na ostatnim posiedzeniu Zarządu Miejskiego, który na badania takie wyasygnował odpowiedni kredyt. Magistrat projektuje wybudowanie w najbliższym czasie dwóch studzien artezyjskich na terenie ogrodu Bernardyńskiego. Projektowane jest wiercenie aż do głębokości 300 metrów, a więc głębokości u nas dotychczas nienolowanej. Koszt robót obliczony jest na sumę około 100.000 złotych. Należy tutaj dodać, że studnia taka może dostarczyć dziennie około 1.500 metrów sześć.

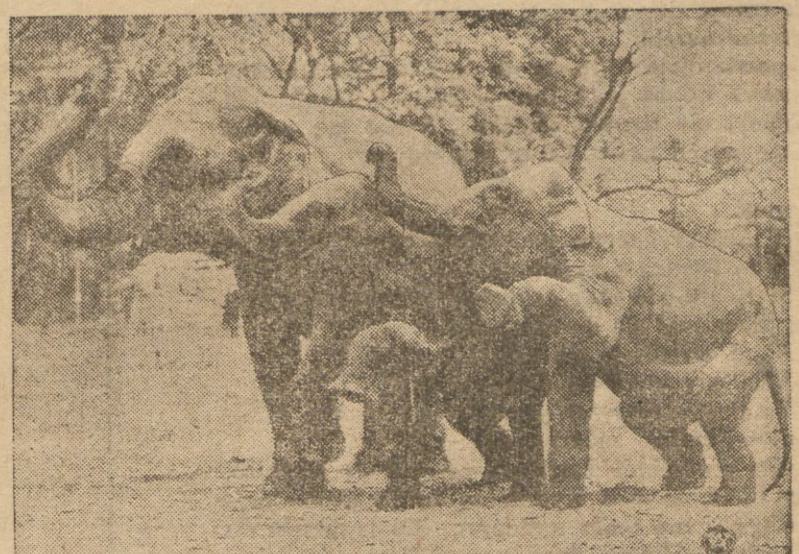
wody. Niezależnie od tego Magistrat przeznaczył kredyt w wysokości około 7.000 złotych na wstępne roboty wiernicze.

Magistrat zastanawia się obecnie nad obniżeniem dotychczasowej taryfy za wodę, która, nawiasem mówiąc, jest w Wilnie zbyt wysoka. Łącznie z opłatami kanalizacyjnymi Magistrat pobiera za metr sześć. wody opłatę w wysokości 1 złote-go. Do tego dochodzi jeszcze 10 groszy na fundusz kolonii letnich dla najbardziej potrzebujących.

Władze miejskie zamierzają obniżyć taryfę do 90 groszy (45 groszy — woda i 45 gr — kanalizacja) z pozostawieniem 10-groszówek na kolonie letnie.

Projekt obniżenia taryfy został już zasadniczo przez Magistrat zaakceptowany. Ostateczne uchwalenie obniżki nastąpi na budżetowym posiedzeniu Rady Miejskiej.

Z berlińskiego Zoo



Rodzina słoni w berlińskim zoo.

Tabela loterii

1 dzień ciągnięcia 3-ej klasy 43-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000
padia na nr. 135475
75.000 zł.: 51872

10.000 zł.: 119419 53615 181307

129725
5.000 zł.: 128908 44286

2.000 zł. 78597 130511 120771

104815
1.000 zł.: 13177 26288 21883

26810 25537 45138 109772 113746

500 zł.: 10739 23310 26308 21829

50925 50810 81411 81228 94261

250 zł.: 7699 7111 26882 34413

45271 46961 60849 67169 70882

76346 78262 76326 82600 86603

92009 92634 95003 96386 106130

111848 117345 134913 134503

136557 142506 140071 143045

147657

Wygrane po 125 zł.

1631 2015 606 3353 706 37 4195
834 768 6009 569 7485 975 8344
82 490 624 9538 10074 172 373
11086 163 12206 513 89 13012 82
14256 806 15702 17028 816 900
18207 429 87 635 774 19819 987
21752 822 22007 434 807 23163
98 507 25363 419 26342 589 27356
29045 211 30165 542 32010 177
85

33153 629 663 626 34413 36731
808 894 930 37670 38178 399 974
39306 428 411 859 40180 41243 272
304 804 42190 161 43229 739 971
44391 659 773 955 45271 295 932
46005 553 46900 47240 428 896
44088 367 967 49224 561 753 834
50217 354 620 51507 849 52143
520 542 729 54019 696 55097 026
572 589 699 56783 756 57062 177
58800 919 58573 736 740 754 60303
310 61064 470 63615 64343 498

65753 66002 105 80 686 817 975
67240 527 68099 199 280 829 949
69437 755 93 947 70870 860 71091 94
72782 78429 48 703 85 895 74131 343
770 75351 936 76728 77006 175 956
79208 80142 51 270 501 754 81771
82120 517 762 83374 443 84334 984
414 85675 983 85001 362 966 88294
90630 91002 288 621 92199 93458 731
94203 49 80 92 95960 96255 411

97441 511 820 900 98592 100438
101619 102863 104239 374 646 900
105123 498 106870 107614 720 108204
676 79 109042 479 110076 391 111444
662 762 899 112431 636 113520 10450
704 115342 411 42 116785 117564
118452 610 119144 374 120104 870
121825 122203 88 833 71 461 123925
125019 88 598 977 126110 61 97 223
410 598 784 127249 604 38 128171
129587 130219 132026 195 730

133580 631 812 77 134202 539
135033 138023 358 140162 276 582
853 141448 74 142132 283 513
143104 57 451 144034 886 145487
605 10 796 146002 117 22 339 635
729 147911 148106 272 852 149321
559 644 150188 308 649 50 82 825
921 151124 408 152335 726 153274
460 932 154153 641 775 80 842 155406
508 62 157083 171 378 489 158031
871 159465 518

Wygrane po 62,50 zł.

954 70 1452 85 673 794 812 64
904 38 2135 231 581 88 888 3542
706 84 4231 511 698 5251 370 467
518 617 966 6291 10 961 7619 60
8137 587 798 819 39 946 9064
565 721 10073 70 544 698 11023
96 289 12339 410 730 921 13172
316 908 998 14145 238 580 81 770
803 920 15419 890 76 16214 979
17035 209 70 461 528 42 760
18202 316 669 749 94 19801 20050
90 100 807 691 21170 743 948 95

22316 435 738 83 23205 305 404
51 554 629 735 963 24235 377 82
636 25068 168 26010 56 219 327
495 689 27031 336 45 404 28127
468 638 54 86 943 29231 602 727
30093 154 75 81290 368 523 612
902 32464 84.

93311 463 420 645 829 34458 497
569 695 739 908 35022 332 398
574 514 536 36083 414 510 576 679
827 37843 38035 165 407 532 39029
026 206 531 654 40614 720 774
728 41154 163 42196 205 662 43202
633 716 886 940 960 44295 45138
286 621 739 46230 525 900 47050
377 819 48051 127 970 49627 50066
206 235 550 727 810 925 51163 208
298 402 412 598 625 693 703 872
52077 586 701 759 53251 705 54341
410 927 55597 56462 833 57020 449
504 641 767 58759 847 59187 191
60147 551 772 61042 309 530 62199
538 63499 64307 905 952

65634 814 66060 67006 204 357 507
16 814 68226 87 364 550 667 818
69267 70330 494 71373 72425 694 871
921 73189 281 74404 795 963 95
75055 439 702 76543 77065 81 374
762 813 78822 79851 80142 953 81025
195 82299 83281 635 939 84675 721
920 85405 91 692 86319 745 87276
88292 456 542 896 89750 905 90276
97 410 8 91959 92067 196 325 546
93751 948 94040 128 95 253 473 588
748 95382 707 96136 906

97602 25 803 98572 613 98 898 931
99051 204 24 100109 715 101232
102297 392 544 744 103402 519 603
742 46 904 104324 837 981 36 62
105129 503 28 644 45 800 975 106016
311 454 834 80 107104 430 98 671
934 108251 56 310 519 675 99 921
109138 435 885 110161 553 625 741
111138 512 978 12062 550 648 65 761
977 113828 114207 44 70 115123 366
666 712 116037 169 544 975 117462
753 118022 182 243 657 86 900 119015
206 509 120048 283 121193 441 500
610 807 122922 123143 833 79 702
124161 377 125009 493 616 715 43
840 126327 820 127027 607 128188
295 682 710 129006 172 234 432 721
871 130079 159 580 131128 296 594
705 132262 608 827

133030 54 123 213 342 627 134019
41 45 892 135044 319 483 521 656
861 138026 676 137133 288 387 579
871 138074 104 441 55 94 716 989
139017 566 818 140019 225 28 141308
40 502 830 753 142097 595 614 967
143113 228 789 96 144097 396 145591
146104 724 911 144742 559 759 70
148618 70 819 149874 528 88 606
150071 151156 349 81 430 931 152101
348 524 661 700 153135 334 500
154509 103 550 62 692 155171 409
738 156244 668 157462 549 158438
570 92 812 159103 242

III ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.
na numer 8886.

75.000 zł.: 26453

15.000 zł.: 70552 116214 137498

25.000 zł.: 42697 118618 102419

10.000 zł.: 94632 107939

5.000 zł.: 20377 29012 68803 95673

134392 39252 124311

2.000 zł.: 13961 75323 32235 50421

54623 9108 101497 113835 126658

132703 152507

1.000 zł.: 2587 6298 6692 19453

22012 40432 6207 88709 92114 103614

108346 115010 116035 125644 155098

500 zł.: 4566 5234 6128 21321 24758

30611 34283 39282 46609 52289 64761

69694 74698 77625 80278 87747 88107

89285 99991 100453 600 127331 135402

136610 138665 139292 139383 143208

157121

250 zł.: 2451 3895 8668 9363 9921

14865 16078 16582 18454 22600 22660

23752 24474 24444 27142 27550 29427

33370 33963 34058 36634 37228 37603

39609 40402 40135 40693 45496 46289

46419 45624 47396 48287 48346 48734

49749 53141 55072 56498 56787 59851

61821 62145 65258 65645 71226 72213

79150 79547 80899 84911 86789 92735
93140 93191 99368 100148 100999
101741 101428 102312 105334 106423
109322 115975 118856 120519 120634
123604 124065 125083 125221 125656
127466 138579 137807 139259 139596
140945 143007 147069 148229 150362
150249 153160 152043 153972 154782
155122 159055 159597

Wygrane po 125 zł.

558 780 2541 918 3497 599 906
4068 187 94 436 44 68 918 5055 886
975 6236 861 7761 8631 9060 10214
410 11004 439 562 904 12356 13454
674 898 14045 417 56 887 15080 119
35 16173 318 448 662 889 17051 61
595 972 18123 977 19053 349 597 844
65 20266 587 21021 290 425 630
24254 26333 92 561 27064 92 28101
235 422 29003 130 378 460 662 30011
377 80 884 935 31186 836 32180 465
602 38256 34534 96 743 35442 36803
37031 144 377 817 89258 344 47 676
821 40823 41480 900 42588 43140 252
63 462 44361 608 45008 502 784
46462 47811 48087 370 504 29 49049
125 290 301 515 50031 311 78 838
51846 52960 96 93194 328 96 407 555
54481 801 55859 418 727 56223 938
57179 518 631 721 857 61 58567 640
59324 50 71 553 744 984 60226 343
593 61089 239 356 638 708 63005
64564 816 65225 371 536 933 60083
255 803 67257 68537 93 69062 70243
323 592 71191 499 520 976 72056
277 470 636 77 900 73040 652 919
74756 75280 437 76283 608 77686
789 97 819 931 61 78753 79208 47 669
80395 81536 781 888 82583 756 812
9658 83062 389 84012 854 85674 177
886 86303 567 746 87301 88388 89226
375 90926 91102 82 88 390 652 92302
20 93005 802 94267 429 96 96558
98176 908 73 99072 797

100573 802 101251 949 102058 449
628 103758 104636 959 107186 770
108146 686 109094 568 110025 111077
656 974 112727 113080 693 114324
565 115623 980 117296 350 517 748
946 118248 805 965 119250 87 558
717 951 120649 728 878 909 121552
745 122211 393 816 69 123122 580
710 124768 125126 319 96666 126199
225 551 127010 270 477 831 128147
68 841 129171 823 519 130464 643
131595 660 796 132636 996 133449
650 134211 532 135429 138088 428
55 631 801 137097 212 497 947 37
138295 495 553 140028 102 213 360
461 767 845 141007 723 142398
143438 71 144110 75612 755 834 70
912 145167 755 801 146311 147421 23
834 149084 204 38 696 150043 152
90 251 478 151270 838 940 152016
118 96 427 923 153712 875 155570
725 931 156486 97 590 735 62 157075
227 755 836 158150 159045 286 356
528 44

Wygrane po 62,50 zł.

196 411 62 86 557 1058 744 2383
937 565 80 684 749 3030 312 527 813
421 23 90 4145 50 205 308 490 676
707 858 78 87 5361 87 619 23 760
889 996 998 96488 705 776 972 7004
256 974 870 908 8833 947 9063 133
200 438 72 94 729 954 10009 54 178
471 688 11190 310 26 867 12027 259
312 437 40 552 758 827 13171 450
859 951 14182 214 15855 16548 755
96 880 17146 339 786 877 90 18020
249 444 608 76 812 19204 838 999
20022 362 69 780 843 21398 7 95 664
744 879 938 22479 89 573 838 72 23078
62 432 853 927 24654 303 692 26157
249 56 97 548 869 27226 523 605 763
810 57 78 28374 412 572 828 29254
377 649 739 30062 31136 238 477 618
63 980 32013 466 87 525 903 33035
125 464 34323 75 431 76 740 882 86
35394 511 679 36022 198 640 727 931
37007 196 201 3 315 69 990 38350
572 958 39503 742

40097 231 70 86 560 783 804 41221
42079 118 353 87 43418 566 44131
45087 184 224 50 342 674 46012 184
639 750 47196 86 202 50 86 469 519
637 67 827 39 974 40733 150 426 49364
444 660 972 50053 644 720 51378 538
964 52053 321 809 53103 358 410 94
526 778 970 54310 82 86 426 816 73
55147 289 534 786 895 299 56326 592
39 783 860 67110 343 638 895 58159
204 30 373 463 60 680 59098 236 81
434 648 48 562 741 60024 516 74 79 850
96 61 489 554 671 821 929 62050 315

41 540 885 63297 64059 340 727 999
65055 162 648 738 66077 793 901
67246 600 764 993 68053 168 784 942
69177 90 298 443 664 907
70075 297 839 71052 844 73192 95
618 744 840 92 74241 345 75034 53
62 135 493 720 76254 873 999 77789
78032 357 79007 49 256 224 722 63
812 80198 572 934 81226 430 654 56
82007 154 202 27 515 793 824 83010
835 624 631 738 822 84007 269 317
464 617 85012 38 157 782 838 914
98 873 769 804 971 90394 849 91056
73 558 873 92363 609 792 800 19 93199
416 724 868 44037 811 708 961 95043
96724 98383 552 663 798 906 99047
419 803 53 946 100374 691 101674 732
999 102453 64 606 104357 467 547 746
830 958 105388 42 886 106238 107052
404 556 605 782 75 108348 109114
292 421 658 797 110072 377 438 874
112270 459 113097 210 848 983
11

KRONIKA

GRUDZIEŃ
16
Piątek

Dzisiaj: Euzebiusza
Jutro: Olimpij Wd.

Wschód słońca — g. 7 m. 39
Zachód słońca — g. 2 m. 50

Opisze enia Zakładu Meteorologii USB
w Wilnie z dn. 17.XII. 1938 r.

Ciśnienie 780
Temperatura średnia — 7
Temperatura najwyższa — 2
Temperatura najniższa — 11
Opad 0,4
Wiatr: wschodni
Tendencja barom.: silny wzrost
Uwagi: rano pochmurnie śnieg, wieczorem pogodnie.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: Jundzilla (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowiec (Piłsudskiego 30); Chrościckiego i Czaplńskiego (Ostrobramska 25); Filemowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Petkiewicza i Januskiewicza (Zarzęcza 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szanłyra (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

KOŚCIELNA

Roraty nauczycielskie i pracowników oświatowych odbędą się 18 bm. o godz. 7,30 w kaplicy oo. Jezuitów (Wielka 64).

ZEBRANIA I ODCZYTY

Klub Włóczągów. Dzisiaj, w piątek 16 bm. odbędzie się w Instytucie Europy Wschodniej zebranie Klubu z prelekcją dra Franciszka Ancwicza pt. Zagadnienie totalizmu w Europie Zachodniej i Wschodniej.

Początek o godz. 20.15. Wstęp za zaproszeniami. Informacje w sprawie zaproszeń w godz. 17—17.30, tel. 16-90.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

Zarząd Koła Wileńskiego ZOR, powiadamia, że ćwiczenia aplikacyjne odbędą się 16 bm. o godz. 18. Zbiórka o 17 min. 45 przed bramą wejściową 1 Brygady koszar Marszałka Józefa Piłsudskiego, skąd rezerwiści zostaną przeprowadzeni na właściwe miejsce ćwiczeń. Dojazd autobusem Nr. 2.

Zarząd Wileńskiego Oddziału Związku b. Ochotników A. P. podaje do wiadomości członków i sympatyków, że 18.XII rb. (niedziela) o godz. 12 m. 30 w lokalu Federacji PZOZ przy ul. Św. Anny 2 odbędzie się zebranie informacyjne. Oddziału.

Zebranie doroczne Dzieła M. B. Powołań. W niedzielę 18 bm. w sali socjalicyjnej przy ul. Zamkowej 8 o godz. 7 wiecz. odbędzie się doroczne zebranie sprawozdawcze członków Dzieła Mafki Boskiej Powołań w Wilnie połączone z wyborami nowego Zarządu i Rady Nadzorczej oraz z wpisami do Bractwa Najśw. Panny Maryi Królowej Kleru.

Zebranie będzie ważne bez względu na liczbę przybyłych członków, których obecność jest obowiązkowa. Goście mile widziani.

ROZNI

Wilnianie poznajcie Wilno. W najbliższą niedzielę 18 grudnia wycieczka Związku Propagandy Turystycznej zwiedzi wystawę Pamiątek Samoobrony Litwy i Białorusi.

Zbiórka uczestników wycieczki o g. 12 przed wejściem głównym do Bazyliki.

Nie odmawiaj poparcia Polskiej Macierzy Szkolnej

W niedzielę bm. Polska Macierz Szkolna urzędują w Wilnie kwestę uliczną na cele oświatowe pozaszkolnej.

Spełnijmy swój obowiązek obywatelski względem Polskiej Macierzy Szkolnej, bo spełnia ona wielkie zadanie w naszych wschodnich województwach.

Jej szkoły docierają tam gdzie nie ma państwowych szkół powszechnych, gdzie działwa wiejska jest bez nauki.

Jej placówki oświatowe — świetlice czytelnie, biblioteki wędrowne docierają tam, gdzie wieś tonie w odchłoni ciemnoty.

Polska Macierz Szkolna tępi analfabetyzm i broni młodzież opuszczającą szkoły, przed powrotem analfabetyzmem.

Na tych wysuniętych placówkach ofiarne nauczycielstwo walczy ustawicznie z brakiem urzędzeń i pomocy szkolnych, wola o pomoc dla dzieci źle odżywianych, bosych i napol odzianych. Do bibliotek brak książek, w świetlicach przydatyby się aparaty radiowe.

Państwo nie może wszystkiemu zaradzić, potrzebna jest pomoc narodu.

Polska Macierz Szkolna wola: — pomóżcie!

BARANOWICKA

Uwagde b. Powstańców Wielkopolskich. Celem utworzenia Koła Powstańców Wielkopolskich na terenie woj. nowogródzkiego z polecenia Zarządu Głównego w Poznaniu, uprasza się wszystkich byłych Powstańców, którzy brali udział w powstaniu w r. 1918/19 w Poznańskim i na Górnym Śląsku, o zgłoszenie ustne lub pisemne do niżej podpisanego (w myśl zarządzeń Ministr. Spraw Wojsk. i Spraw Wewnętrz.) pod następującym adresem: Baranowicze, ul. Hoowera 55, p. Czesław Łubiński, gdzie można otrzymać wszelkie druki i informacje. Zaznacza się, że do Związku mogą należeć oficerowie stali, oraz podoficerowie zawodowi i funkcjonariusze P. P.

ZAGADKOWE SAMOBÓJSTWO.

Sklepowy w miejscowej spółdzielni Lewkowiec Wojciech, podczas sprawozdania przez zarząd kasy — napil się esencji octowej. Po kilku dniach Lewkowiec zmarł.

WILEJSKA

Zarobili sobie na narty. Oddział Zw Strzeleckiego w Krzywiczach zorganizował wiec pt. „Po wyborach”. Impreza dała czysty zysk w sumie 300 zł.

Strzelcy za część uzyskanej kwoty zakupu materialu do 50 par nart.

„Porachunki osobiste...“ Zabójstwem grozi przyjaciel żony

Skala tzw. porachunków osobistych jest bardzo rozległa. Ktoś kogoś zbija na „kwaśne jabłko” za to, że nie chciał mu „postawić służbego”, ktoś zagroził śmiercią na tle zabiegów o względy niewieście.

P. Franciszek Fokczyński (Zarzęcza 17) złożył w policji zameldowanie, które

przycząmy dosłownie: 13 bm., gdy przechodził ulicą Mickiewicza przed domem nr 24, zastąpił mu drogę przyjaciel jego żony Wojciechowski (imienia nie pamięta) zam. przy ul. J. Jasińskiego 13 i zagroził pozbawieniem życia. Groźba powstała na tle... porachunków osobistych. [c].

Po meczu z Estonią Walka Lendzina była koncertem

Reklamować, pisać — to obowiązek prasy lecz organizatorzy nie chcą mieć żadnych obowiązków w stosunku do dziennikarzy, a co gorsze, że nawet nie uważają za stosowne ufać w dziennikarzowi w czasie meczu bokserskiego.

To, co się działo przed samym meczem Tallin—Wilno i to co się działo w sali miejskiej, urąga wszelkiej zasadzie dobrej organizacji. Ludzie z biletami po 2 i 3 zł nie mieli miejsc, a wszystkie lepsze krzesła zostały zajmowane przez młodzieńców, którzy ze względu na swój wygląd zewnętrzny budzili poważne zastrzeżenia.

Reklamuje się sport. Popiera się boks, a w czasie meczu efekt pryska wskutek niedopatrzeń technicznych. Wracając z meczu, słyszałem dużo narzekania.

Boks w Wilnie cieszy się ogromnym powodzeniem i to jest ważne i to jest cenne. Nie trzeba już teraz bać się deficytu. Mecz z Tallinem przyniósł dochód. Można teraz pomyśleć o rozumnie prowadzonej pracy i oszczędnej gospodarce; poziom znacznie podnosić się i Wilno z roku na rok mieć będzie nie jednego Lendzina, a kilku doskonałych i szlachetnych sportowców, zasługujących na poparcie i uznanie.

Przejdźmy teraz do zawodników. Rusiecki wygrał. Matiułow zremisował. Przy pominięciu artykułu poniedziałkowego, w którym zwałczalem tych dwóch bokserów w reprezentacji. Wynikałoby z tego, że

sprawę przegrałem. Pragnę jednak poczynić pewne zastrzeżenia i zaopatrzyć wyniki tych dwóch bokserów w komentarze.

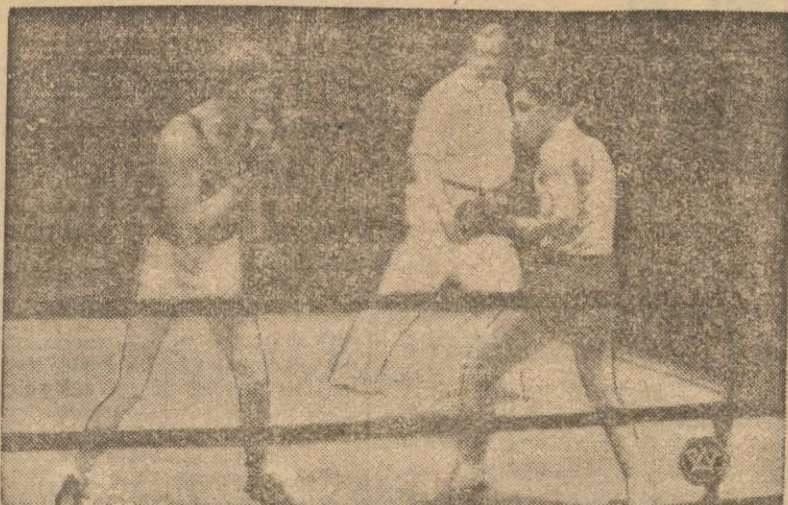
Rusiecki spotkanie wygrał przez walkower. Nie walczył na ringu, a został zwycięzcą. Niech się cieszą moi przeciwnicy, że przynajmniej w tej formie została zaspokojona ich ambicja.

Matiułow zremisował, lecz w moich oczach przegrał. Zresztą była to najgorsza walka dnia. Nie chcę powoływać się na autorytety w boksie i przyczącać ich opinii. Zaznaczę tylko, że nie był to boks, ale coś pośredniego między walką francuską... a bijatyką. Matiułow jest bardzo sympatycznym i miłym sportowcem, lecz co do boksu jest zawodnikiem skończonym. Trzeba wychowywać młodszych. — Szkoda, że zachorował Borys.

A teraz na nutę pochwał i radości. Spotkanie Lendzina z mistrzem Estonii Paetsem było koncertem. Wszyscy zebrań podziwiali ambicję tego młodego chłopca i taktkę. Lendzin miał najlżejszy dzień w swoim życiu. Walczył rozumnie, a przeciw przeciwnik jego, to nie był jakiś tam bokser z prowincji. Paets przed kilku dniami walczył z mistrzem Rotholdem i przegrał z nim nieznacznie, a z Lendzinem przegrał wyraźnie. Zestawienie to napawa nas optymizmem.

Rozczarował Malinowski, który dzień w pierwszym meczu przegrał przez KO z silniejszym fizycznie Seeborgiem.

Nasze sukcesy sportowe



Fragment z meczu bokserskiego rozegranego między reprezentacją bokserską Estonii i Polski w Łodzi z wynikiem 10:6 na korzyść Polski. Na zdjęciu — Seepere na ringu.

Tragiczna katastrofa w Ameryce zbogaciła 4 biedne rodziny wileńskie

Przed rokiem w Ameryce w stanie New Jersey wydarzyła się wstrząsająca katastrofa samochodowa, podczas której zginęli wszyscy członkowie żydowskiej rodziny wileńskiej Tajców, która przed laty wyemigrowała do Stanów Zjednoczonych.

Katastrofa nastąpiła w chwili, kiedy Tajcowie udawali się na zabawę weselną do New Yorku.

O wstrząsającej katastrofie dowiedzieli się krewni tragicznie zmarłych, zamieszkałi w Wilnie, którzy wszczęli starania

o otrzymanie spadku.

Wczoraj krewni, ubiegający się o spadek amerykański, otrzymali powiadomienie, że do Banku Polskiego nadeszło do nich z Ameryki, tytułem spadku, 35 tysięcy dolarów. Spadek przypadł 4 bardzo ubogim rodzinom. [c].

70 stypendiów

W tych dniach odbyło się w Nowogródku posiedzenie komisji stypendialnej przy Wydziale powiatowym, która rozpatrzyła około 120 podań kandydatów, uczących się młodzieży wiejskiej i drobno rolniczej, ubiegającej się o stypendia. W wyniku rozpatrzenia podań komisja przyznała stypendia: 3 — uczniom szkół powszechnych, 17 — uczniom średnich szkół ogólnokształcących, 24 — średnich szkół zawodowych, 2 — niższych szkół zawodowych oraz 3 — wyższych zakładów naukowych. Razem przyznano 70 stypendiów na łączną sumę 7.900 zł.

500 zł. na gwiazdkę dla najbiedniejszych

Dyrekcja fabryki „Elektril” złożyła na ręce woj. Bocińskiego 500 zł. na gwiazdkę dla najbiedniejszych dzieci Wilna. Pan wojewoda sumę tę przekazał Miejskiemu Obywatelskiemu Komitełowi Zimowej Pomocy Bezrobotnym.

Handel w tygodniu przedświątecznym

Starosta grodzki wileński podaje do publicznej wiadomości, że wszelkie sklepy i miejsca zawodowej sprzedaży oraz zakłady fotograficzne, fryzjerskie i kalmotechniczne mogą być otwarte w dni powszednie od 19 do 23 grudnia do godz. 21, w niedzielę dnia 18.XII dozwolone jest wykonywanie handlu w wymienionych zakładach od godz. 13 do 18, w dniu 24.XII jako w wigilię Bożego Narodzenia najpóźniej do godz. 18.

Pierwsza rana mroźw... do... u... v

W rowie przydrożnym niedaleko Zabłocia znaleziono zamrożnięte zwłoki jakiegoś włócząg. W kieszeni jego płaszczka sterczała niedopita butelka polifury. Był to 49-letni Michał Krupień, z gminy Zabłockiej, znany „politurszczyk”, przysiadł on odpocząć, zasnął i zamarł.

Trafł pod wagonetkę

Wczoraj podczas robót ziemnych na Porubanku trafił pod koła wagonetki 33 letni robotnik Antoni Olenkowiec (Raduńska 24).

Pogotowie przewiozło go w stanie ciężkim do szpitala św. Jakuba. [c].

HOTEL
„ST. GEORGES”
W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

RADIO

PIĄTEK, dnia 16 grudnia 1938 r.
6.57 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8.50 Czytanka wiejskie: „Wspomnienie z Maripozy” — opowiadanie H. Sienkiewicza. 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.30 Kompozytorzy angielscy. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Muzyka baletowa i operowa. 14.00 Przerwa. 15.00 „Hokus, pokus, domineus” — audycja dla młodzieży. 15.20 Poradnik sportowy. 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgl. Wileńskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarza. 16.20 Rozmowa z chorym. 16.35 Pieśń w wyk. Larissy Martinson. 17.05 „Pułkownik Stanisław Becoiki” (w 75 rocznicę zgonu) felieton. 17.20 Recital klarnetowy Józefa Małachowicza. 17.45 Audycja dla wsi. 1) O naszym rybactwie — pog. A. Kozłowski. 2) Wieś Male idzie pod komasację — pog. 3) Na swojską nutę. 4) Poradnik rolniczy — A. Przegaliński. 18.25 Wycieczki i spacer prowaźi E. Piotrowicz. 18.50 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Sen nocy radiowej” — słuchowisko. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.00 „Requiem” Giuseppe Verdi’ego. Transmisja z Filharmonii Warszawskiej. Ok. 21.00 W przerwie: Audycje informacyjne. 22.30 „Opowiadanie przyjaciela” — nowela 22.45 Muzyka z płyt. 22.55 Rezerwa programowa. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty.

SOBOTA, dnia 17 grudnia 1938 roku.
6.57 Pieśń. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8.50 Czytanka wiejskie: „Wspomnienie z Maripozy” — opowiadanie H. Sienkiewicza (kończenie). 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Koncert solistów. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Małą skrzyneczkę dla dzieci wiejskich prowadzi Ciocha Hała. 13.20 „Młodzież wiejska z Oran” — audycja muzyczno-słowna. 13.35 Muzyka operowa. 14.00 Przerwa. 15.00 „Jak to sobie wyobrażasz” — słuchowisko dla dzieci. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik południowy. 16.08 Wiadomości gospodarza. 16.20 Kronika literacka. 16.35 Recital wiolonczelowy. 17.05 Nasze sprawy: „Czym są dla nas uznania” — gawęda. 17.20 Z pieśnią i tańcem przez Centralny Okręg Przemysłowy — audycja muzyczna. 18.00 Wileńskie wiadomości sportowe. 18.05 Sobótka speakera — zapowiada Lesh Beynar. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Intro znów niedziela — koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 „Damy i huzary” — opera komedia w 3 aktach. 22.55 Rezerwa programowa. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty.

Sport w kilku wierszach

PORAŻKA BUDGE'A W OSTATNIM MECZU AMATORSKIM.

Najlepszy tenisista świata, Amerykanin Donald Budge, rozegrał w Nowym Jorku ostatni swój mecz jako amator i niespodziewanie przegrał do młodego tenisisty amerykańskiego Jacka Tidballa 2:6, 6:2, 6:4.

Tidballa zapowiada się rewelacyjnie. Dotychczasowy partner Budge'a w grze podwójnej, Mako, zdecydował się występować w przyszłości wespół z Tidballem.

NARCIARZE NORWEGII NIE CHCĄ STARTOWAĆ.

Jak wiadomo, wskutek konfliktu, istniejącego pomiędzy Międzynarodowym Komitelem Olimpijskim a Międzynarodową Federacją Narciarską, sprawa olimpijskiego turnieju narciarskiego w roku 1940 nie jest dotychczas pewna.

Wobec powyższego Centralny Komiteł Sportów w Norwegii mianował specjalną komisję, w skład której wejdzie po 2 członków zainteresowanych federacji norweskich, aby zorganizować w zimie 1940 roku specjalny międzynarodowy tydzień zimowy.

HELENA WILLS WYCOFUJE SIĘ Z CZYNNEGO SPORTU

Ośmiokrotna mistrzyni Wimbledon'u, światna tenisistka amerykańska, Helena Wills-Moody, postanowiła wycofać się z czynnego sportu. Jednocześnie oświadczyła ona, że gdyby amerykański Związek Tenisowy zażądał jej startu, wówczas stanie do jego dyspozycji.

J. N.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE
 — Dziś, w piątek dn. 16 grudnia — z powodu próby generalnej — Teatr nieczynny
 — Jutro premiera „Sędzią z Zalamei” Calderona. Jutro, w sobotę dn. 17 grudnia o godz. 20 występuje Teatr Miejski z premierą jednej z najlepszych komedij Calde- rona de la Barca „Sędzią z Zalamei”, w prze- kładzie poetyckim Edwarda Porębowicza.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”
 — Występy Janiny Kulczyckiej. — Król na jedną noc. Dziś operetka kameralna „Król na jedną noc” Langa. W rolach głów- nych zbierają zasłużone oklaski J. Kulczy- cka, W. Rychter, W. Szczawiński i K. Wyr- wicz. — Wichrowski. Scena baletowa „Mały Kapral” — urozmaica to barwne widowisko.
 — Popołudniówka niedzielna w „Lutni”. W niedzielę nadchodząca ukaże się po ce- nach propagandowych słynna operetka W. „Rrewil Sylwestrowej”, oraz wartościowej o- k udziałem J. Kulczyckiej.

— Nowe premiery. Zespół artystyczny rozpoczął przygotowania do wystawienia „Rrewil-Sylwestrowej”, oraz wartościowej o- peretki W. Jacobi „Sybilla”.

— Teatr dla dzieci. Na okres świąteczny Teatr dla dzieci przygotowuje okoliczności- wo widowisko „Betleem Polskie”

„Król na jedną noc” na walkę z Gruźlicą

Wileński Komitet Wykonawczy „Dni Przeciwgruźliczych” komunikuje, że dnia 20 grudnia 1938 r. we wtorek odbędzie się przed- stawienie w Teatrze „Lutnia” — „Król na jedną noc”. Czysty dochód przeznaczony na walkę z gruźlicą w Wilnie.

Bole REUMATYCZNE I ARTRETYCZNE
 NAJWIĘCEJ DOKUCZAJĄ PODCZAS ZIMNY I NIEPOGODY
 MAŚC PRZECIWREUMATYCZNA OSMOGEN GASECKIEGO
 ŚRODEK PRZECIWREUMATYCZNY OSMOGEN MAŚC GASECKIEGO
 PŁYN PRZECIWREUMATYCZNY DO KAPIELI „OSMOGEN” KOJA TE BOLE.



Giełda zbożowo-towarowa i Inniarska w Wilnie

z dnia 15 grudnia 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg f-co wag. st. zal.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyto I stand.	696 g/l	14.50	15.—
„ II	670	14.—	14.50
Pszonica I	748	19.—	19.50
„ II	726	18.5	19.—
Jęczmień I	678/673 „(kasz.)	—	—
„ II	649	15.—	15.50
„ III	620,5 „(past.)	14.50	15.—
Owies I	468	14.75	15.25
„ II	445	13.50	14.25
Gryka	630	17.50	18.—
„	610	17.—	17.50
Mąka żytnia gat. I 0—30%		29.75	30.75
„ „ I 0—55%		27.—	27.75
„ „ II 50—65%		—	—
„ „ różowa do 95%		20.25	21.25
Mąka pszen. gat. I 0—50%		37.—	38.—
„ „ I-A 0—65%		36.—	36.75
„ „ II 50—60%		30.—	30.75
„ „ II-A 50—65%		—	—
„ „ III 65—70%		18.75	19.25
„ „ pastewna		15.—	15.50
„ „ ziemniaczana „Superior”		33.50	34.—
„ „ „Prima”		32.—	32.50
Otręby żytnie przem. stand.		9.50	10.—
Otręby pszen. śred. przem. stand.		10.—	10.50
Wyka		17.—	17.50
Łubin nlebleski		9.—	9.50
Śmiecie Inlane b. 90% f-co w. s. z.		46.—	46.75
Len trzepany Wolożyn		1580.—	1670.—
„ „ Horodziej		1890.—	1930.—
„ „ Traby		150.—	1670.—
„ „ Młory		1280.—	1320.—
Len czesany Horodziej		2160.—	2700.—
Kądział horodziejska		1560.—	1600.—
Targaniec moczony		650.—	690.—
„ „ Wolożyn		820.—	860.—

CASINO Dzisiaj wznowienie. Podwójny program

Greta GARBO

i Robert TAYLOR

we wspaniałym sukcesie filmowym

„Dama Kameliowa”

2) Najpiękniejsza komedia muzyczna

Świat się śmieje

Produkcja „Sowkino”. Początek o godz. 4-ej. Sala dobrze ogrzana

RADIO „TELEFUNKEN”
 Najnowsze superheterodyny bateryjne przystosowane do potrzeb wsi i małych miasteczek — poleca
B. Mitropolitański
 Baranowicze, Szeptyckiego 24, tel. 2-80



HELIOS (WAGRI 1) Najlepsza atrakcja
„TANNHAEUSER”
 w wykonaniu artystycznej amerykańskiej orkiestry filharmonicznej
 2) **„Zółte cienie”** W roli gł. Inkszynlew
 Nadprogram: ATRAKCJE

Kino MARS Wielki film na tle rewolucji francuskiej
Maski lorda Blakeneya
 wg popularnej powieści baronowej Orey, reż. genialnego Aleksandra Kordy. Emocjonujące przygody Szkarłatnego kwiatu. Ogrom grozy i sensacji. przy dźwiękach Marsylianki. W cieniu gilotyny rozkwitła ich miłość. Piękny kolorowy nadprogram

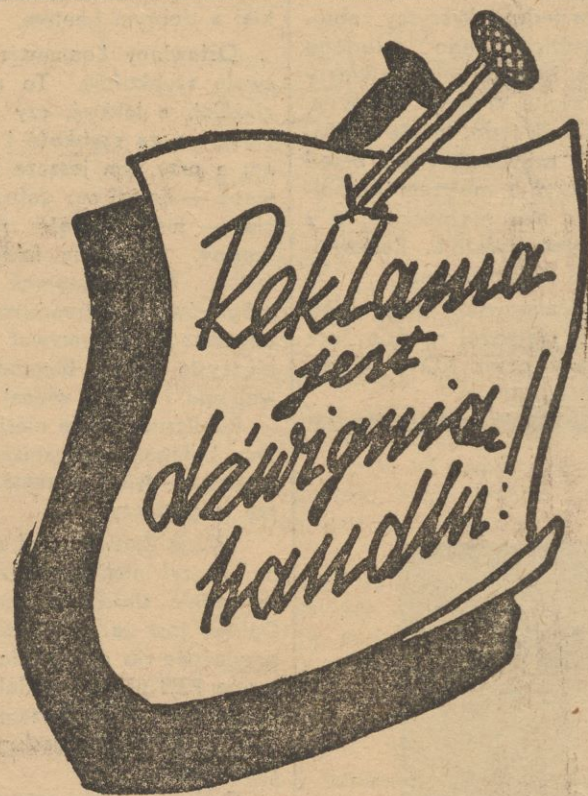
Chrześcijańskie kino Dziś. Film pełen tragicznych konfliktów i bezstrasznego humoru
SWIATOWID **SZESNASTOLATKA**
 Na czele rekrd. obsady: LIL DAGOVER, Sabine Peters, Karl Schoenbeck i Hans Richter
 Początki seansów o godz. 4-ej, w niedzielę i święta od godz. 1-ej

KINO Najśrodsza dzweczka na świecie i najświetniejszy dywan! Leopold Stokowski w kapitalnej komedii
 Rodziny Koleiowej **ZNICZ** **„ICH STU I ONA JEDNA”**
 Wiwulskiego 2 Nadprogram: DODATKI. Pocz. seans codz. o g. 4, w święta o 2 pp

OGNIKO Dziś. Wielki dramat społeczno-obyczajowy
ZA ZASŁONĄ
 W rolach głównych: Żukowski, Żeliska, Skonieczny, Ina Benita i inni
 Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Pocz. seans o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

Kino-Teatr „PAN” w Baranowiczach
 Dziś — wielki film, wielkiego autora, dzieło genialnego Marka Twaina p. t.
PRZYGODY Tomka Sawyer
 W roli gł. genialny Tommy KELLY

Kino „APOLLO” w Baranowiczach
 Dziś wielki podwójny program:
 1) Wstrząsający dram. samotnej stud.
Zawiniłam
 2) Wspaniały film dżunglowy
Zaginiona dżungla



Skóra musi oddychać
 Oddychanie skóry, a dzięki temu odnawianie się tkanek, żywość, dopływ krwi, jedność i zdrowy wygląd umożliwiają pory, nie zatkanym złym pudrem. Nie zatyka porów, roślinny, nieszkodliwy, miękki, nadający cerze mat, świeżość i powab



puder ABARID

PAN Najpiękniejszy film sezonu. **Nelson EDDY**
 (partner Jeannette Macdonald) w nowym swym sukcesie
„ROSALIE” Sala dobrze ogrzana

Proszek od **BOLU GŁOWY**
 DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
 stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE



Nowootwarta Chrześcijańska Spółdzielnia Meblowa
„OLZA”
 z odpowiedzialnością udziałami
 Wilno, Bosackowa 3—20
 poleca wielki wybór mebli własnych warsztatów oraz przyjmuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres robót stolarskich i tapicerskich.

SKLEP ARTYKUŁÓW RADIOWYCH, ELEKTROTECHNICZ. I PO WERÓW
A. BARTNICKI
 Wilno, ul. Wielka 48
 poleca: żyrandole, lampy biurowe, żelazka do prasowania, kuchenki i im- bryki elektryczne. Sprzęt radiotechniczny i baterie anodowe. Wielki wybór kryształków i głośników do detektora. Kompletów żarówek na chołinki

SZCZURY
 typi radkalcie
Bakterol G
 Świetne uznania. 1 proszek Zi 253, 4 pr. Zi 10. — franco zaliczeniem Laboratorium E. Malczewski Rawicz

BIURO OGŁOSZEŃ J. KARLIN
 Wilno, Niemiecka 35, tel. 605
 OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH PISM DOGODNE WARUNKI

LEKARZE
 DR MED. JANINA Piotrowicz Jurczenkowa
 ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-68. Przyjmuje od 5 do 7 wiecz

AKUSZERKI
 AKUSZERKA **Maria Laknerowa**
 przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a — róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

LOKALE
 POKÓJ z niekrepującym wejściem ze wszystkimi wygodami, ewentualnie z obiada- mi, do wynajęcia od 15 grudnia. Oglądać codziennie od 15 do 17 — ulica Jakuba Jasińskiego.

Gdy Nero niósł parasol.
Handel i Przemysł
 WILEŃSKA SPÓŁKA ODZIEŻOWA
 firma chrześcijańska
 Wilno, Wielka 30, tel. 29-05
 Na gwiazdke: ubra ia męskie, damskie, szkolne. Futra. Ceny niskie.





PRAKTYCZNE OBUWIE spacerowe, balo- we, sportowe, żywiarskie W. Nowicki, Wiel- ka 30 telef. 30-08 Śniegowce, kałosze rabat gwiazdkowy.

Kupno i sprzedaż
 WYŻŁA niemieckiego (duży, wiek 8- miesięcy) sprzedam za zł 25 z powodu wy- jazdu. Ul. Kalwaryjska 11—4 (godz. 15—20).

BARANOWICKIE
 FIRMA RÓŻNOWSKI I KARAS, Barano- wicze, Nowogródzka 2, tel. 141. Poleca naj- lepszy prezent na gwiazdkę, radioodbiorniki „Echo”, względnie „Elektrik”.

POZNAŃSKI DOM GALANTERII, Bara- nowicze, Szeptyckiego 31, tel. 248. Praktycz- ne podarki gwiazdkowe.

DWA DUŻE, NOWOCZESNE SKLEPY do wynajęcia. Baranowicze, ul. Szeptyckie- go 68-a. Informacje: Mickiewicza 5, sklep rowerów.

MIÓD, SERY, GRZYBY I ZAJĄCE
 nabywa w każdej ilości placąc najwyższe ceny Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”
 Baranowicze, Szeptyckiego 50, tel. 97

WINA, WÓDKI, towary kolonialno- spożywcze. Duży wybór broni, amu- nicyj i artykułów sportowych poleca Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”
 Baranowicze, Szeptyckiego 50, tel. 97

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
 Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
 Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Wileńska 42, tel. 96; Brześć n/B. ul. Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.
 Przedstawicielstwa: Kleck, Nieswież, Stonim, Stołpce, Szczuczyn, Wolożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Emili Piłater 44, Równe—3 Maja 13, Wołkowysk—Brzeska 9/1

CENA PRENUMERATY
 miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w admini- stracji zł. 2.50. na wsi, w miej- scowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych” nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redak. i komunikaty 60 gr za wiersz jednosłpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłosze- nia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrze- ga sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłosze- nia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.

